

Alapítva: 1906-ban

LVII. évfolyam

Vegyipari

DOLGOZÓ

2014. KÜLÖNSZÁM

5 év

TÖBB SZÁZ ESEMÉNY

Honnan, hová jutottunk?

● A 35. küldöttértekezlet elé

A 35. küldöttértekezletére készülődve nem árt felidézni, honnan indult, s hol tart ma a vegyipari szakszervezet. Persze, 118 év viszontagságait, sikereit, kudarcait és gyakran harcos küzdelmeit nehéz lenne tételelesen felsorolni, ezért inkább csak egy rövid, de annál lényegretörőbb áttekintésre vállalkoztunk. Ez a lapszám egyébként is egyfajta összegzés: az elmúlt öt évben történtek között szemezgettünk, s igyekeztünk felidézni a legfontosabb eseményeket. A szerkesztéskor a bőség zavarával küzdöttünk, hiszen a VDSZ az utóbbi években számtalan hasznos, fontos és a munka világával kapcsolatos meghatározó lépést tett.

A VDSZ jogelődje 1905. április 16-án alakult meg a Soroksári úti Róth vendéglőben, Magyarországi Vegyészeti Munkások Szövetsége néven. Az alapítók elfogadták a szervezet alapszabályát, amelyet azonban a hatóság átdolgozásra visszaadott és csak 1906. április 22-én került a belügyminiszter aláírása a dokumentumra. Jogilag ekkortól vált hivatalossá a szakszervezet működése. A frissen alakult tömörülés 1906. október 15-én elindította szaklapját, a Vegyészeti Munkás-t, amely kétnyelvű volt, négy oldal magyarul, négy oldal pedig németül íródott, hiszen sok német ajkú munkás dolgozott ez idő tájt azokon a munkahelyeken, ahol a szervezkedés elindult. A szaklap beindításának nagy jelentősége volt: ez biztosította az információ áramlását a budapesti és a vidéki üzemek munkásai, csoportjai, szervezetei között. A kezdeti sikereket jól bizonyítja, hogy megkötötték az első kollektív szerződések, dinamikus növekedett a tagok száma és a munkáltatók is szükségét érezték annak, hogy ellensúlyként megalakítsák a Vegyészeti Gyárak Egyesületét.

Harcos évek, háborús körülmények

Ezt követően azonban megtorpant a szervezet működése, a sztrájkharcol, a munkabeszüntetések jelzik csak, hogy az üzemekben jelen vannak, és a rendkívül egészségtelen munkakörülmények, az embertelen munkarend ellen küzdenek több-kevesebb sikerrel. Az első világháborúban a vegyészeti ipar zöme hadiüzemként működött, s ezért a munkások nem élhettek a munkabe-

szüntetés fegyverével. Ennek ellenére a szenvedő, elcsigázott emberekért sikeresen küzdött a szakszervezet, létrehozta az úgynevezett panaszbizottságokat, amelyekben a munkaadók, munkavállalók képviselői megvitatták a felmerülő vitás kérdéseket, és eredményeket értek el a bértárgyalások során is. Ebben az időszakban megalakult a szervezet, újra nőtt a létszám és hosszabb kihagyás után ismét megjelent a szaklap, ezúttal Vegyészeti Munkás helyett Vegyipari Munkás címmel.

A Tanácsköztársaságot követő időszak a munkásság elleni intézkedések sorát hozta: leállították a gyárakat, megszüntették a munkanélküliek segélyezését, eltörölték a felmondási időt, stb. Az első világháború lezárása, az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása egy egészen új helyzetet teremtett a vegyiparban is: országhatáron kívülre került számos termelő üze me és alapanyag bázisa is. A vegyipari munkásság körében tömeges munkanélküliség alakult ki, mintegy nyolcezeren maradtak kenyér nélkül, a dolgozók reálbére radikálisan csökkent. Mindezek a szakszervezet létszámának csökkenését, a működés feltételeinek drámai romlását eredményezték. Ennek ellenére a mozgalom igen fontos célokat tűzött ki maga elé: felvette a harcot a bérek csökkentése ellen, harcot indított a vegyészeti munkások életének, testi épségének és egészségének védelme érdekében, és aktuális feladatként jelölte meg a munkaidő heti 48 órára való csökkentését. Ez utóbbi csak 1939-re valósult meg, és ugyancsak ekkortól vezették be a fizetett szabadságot is a vegyiparban.

Átmeneti hallgatás, lendületes megújulás

A második világháború időszakában a politikai üldöztetés, a katonai rendelkezések, a szakszervezetek és tisztségviselőik állandó zaklatása a vegyészeti érdekvédelem sorvadását, szervezeti bázisainak minimálisra csökkenését eredményezték. Ezek hatására a Magyarországi Vegyészeti Munkások Szövetsége 1944 márciusában be is szüntette a működését. A háború alatt a magyar vegyipar csaknem egyharmada elpusztult. Nagyon sok üzem teljesen megsemmisült, s a megmaradtak zömében is majdnem teljesen megbénult a munka. A gyors helyreállítás után azonban, 1949-ben már 70 százalékkal termelt többet a vegyipar, mint 1938-ban. Az érdekvédelmi mozgalom 1945. február 3-án újra megalakult, Magyar Vegyipari Munkások Szabad Szakszervezete néven, s 1945. november 1-jén újra megjelent a Vegyipari Munkás is. A tagság létszáma 1946 végére 300-ról 45 ezerre nőtt, s új feladatként tűzte ki a termelés fokozását, a gazdasági anarchia megszüntetését, az életnívó és a kulturális színvonal javítását, az üzemi bizottságok hatáskörének kiterjesztését, a vegyipari munkásság képesítésének elismerését és az egységes iparági szervezethez.

Az ágazati érdekvédelmet 1948 végétől 40 évig Vegyipari Dolgozók Szakszervezete (VDSZ) néven működtették. Az 1952 augusztusában ülésező kongresszus célkitűzésében továbbra is a termelést helyezte középpontba és ebből a szerepből nem is lépett ki gyakorlatilag a rendszerváltásig. A mennyiségi növekedés, költségsökkentés, munkaverseny, újító mozgalom került napirendre. Az érdekvédelmi vezetők a munkavédelmi intézkedések hatékonyabbá tételét szorgalmazták, nagy hangsúlyt helyeztek az üdültetésre, amelyet a dolgozók igen kedvezően fogadtak. Megindult a vegyipari szakképzés, mérnökképzés és a tisztségviselők oktatása is.

Talpon maradt, megerősödött

Az elmúlt több mint száz évben gyakran voltak hullámhegyek és hullámvölgyek, ezt a szakszervezetet is sokszor fenyegette a megszűnés veszélye, de végül mindig talpon tudott maradni. Már 1988-ban megfogalmazódott, hogy a „megértő, támogató” szakszervezettől el kell jutni a valós szociális partnerségig, és hogy egyetlen fontos feladat van: a munkavállalók érdekeinek védelme és képviselete. Az 1989. októberi kongresszuson megalakult a Magyar Vegyipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (VDSZ). A vegyészek szakszervezete egységben maradt.

A VDSZ a rendszerváltás nagy gazdasági, társadalmi átalakulásának kérdéseiben a munkavállalók érdekeit képviselte szakmaisággal, határozott követelésekkel, lobbizással, ha kellett kompromisszumokkal, de mindig tisztességgel. Munkájának eredményességét bizonyítja, hogy a kollektív szerződések hatályát sikerült fenntartani, a bértárgyalások eredményeként a dolgozók átlagkeresete hosszú éveken át a nemzetgazdasági skála második helyén volt, s az üzemi tanácsi választások eredményeként 90 százalékos támogatottsággal rendelkező erős, meghatározó szakszervezetté vált. Nagy hangsúlyt helyezett a szolgáltatási tevékenységekre: jogi, társadalombiztosítási, foglalkoztatási, foglalkozás-egészségügyi, munkavédelmi, adózási, számítástechnikai kérdésekben segítettek a szakértők a tagszervezetek, a szakszervezeti tagok munkáját. A tisztségviselők szakmai felkészítése, a kedvezményes üdülési lehetőségek, szabadidős tevékenységek és még sorolhatnánk azokat a szolgáltatásokat, amelyek mind a VDSZ tagjainak összetartozását, életminőségének

javítását célozza ma is. A szövetkezés fontosságát szem előtt tartva, az 1997-es kongresszus, a VDSZ rövidítést megtartva, megváltoztatta a szakszervezet nevét: Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége elnevezésre azért, hogy csatlakozási lehetőséget teremtsen más szakmákban működő érdekvédelmi tömörülések számára is. A VDSZ napjaink egyik legfontosabb kérdésének tartja a szakszervezetek szétaggáztatását, a megszűntetését, az összefogást és az együttes fellépést a munkavállalók érdekeinek hatékonyabb védelme érdekében. A vegyipari szakszervezet az utóbbi években harcosabb, kommunikatívabb szerepet vállal a munkavállalói érdekek képviseletében. Az érdekegyeztetés ellehetetlenítése, a munkavállalói, szakszervezeti, sztrájkjog csorbítása, a munkavállalók kiszolgáltatottsága, az igazságtalan adószabályok és még sorolhatnánk azokat az intézkedéseket, amelyek ellen határozottabb, egységes szakszervezeti fellépés szükséges. A VDSZ akciókat indította: a magán-nyugdíjpénztári megtagadások lenyúlása, a korengedményes és a korengedményes nyugdíj megszüntetése, az új Munka törvénykönyve, a drága és álságos kormányzati konzultációk ellen szervezett nagy figyelmet keltő akciót. Megszólalt és határozott véleményt mondott minden olyan kérdésben, amely érintette az emberek munka- és életkörülményét,

felhasználva a média nyilvánosságát, az internet, a közösségi oldalak nyújtotta lehetőségeket. A VDSZ honlapja, a Vegyipari Dolgozó – amely kisebb megalkatásokkal 1906 óta jelenik meg – jól szolgálja a tájékoztatást, a szakszervezeti blog elindítása interaktív lehetőséget biztosít a véleménycserére.

Önálló, független, demokratikus

A VDSZ tagszervezetek szövetsége, szakszervezeti hagyományosan munkahelyeken szerveződnek, de az utóbbi években területi szervezeteket is létrehozott, és vannak rétegszervezetei is (Nőtagozat, Nyugdíjas Tagozat, Ifjúsági Tagozat, Műszakos Tagozat, Műszaki-értelmiségi Tagozat). A VDSZ legfőbb képviseleti és döntéshozó szerve az évente ülésező kongresszus. Két kongresszus között az Országos Titkári Testület az értékelő, feladat-meghatározó szerv, az elnökség pedig a szövetségi ügyek intézője, koordinálója, döntéshozója. A szervezet elnökét, Székely Tamást és alelnökét, Kiss Bélát az utolsó kongresszuson, 2009-ben választották meg a küldöttek. A VDSZ önálló, független, demokratikus, nyitott, alapszabállyal rendelkező érdekképviselői és érdekvédelmi szervezet, amely elsődleges értéknek tartja a tagszervezetek függetlenségét, az önkéntes együttműködést és szolidaritást. A VDSZ alapvető értéknek tekinti a békét, a szabadságot, az igazságosságot és a szolidaritást.

A program, amiről 2009-ben döntött a kongresszus

● *Hogy volt?*

A 33. kongresszus küldöttei 2009 novemberében egybehangzóan támogatták a VDSZ 2010-2014-es programját. Kiegészítésként viszont csaknem minden felszólaló kiemelte, hogy nagyobb nyilvánosságot kell teremteni a VDSZ munkájának, vagyis az információs területen még tovább kell javulni. Az alábbiakban néhány irányadó szempont olvashatnak az egyébként terjedelmes, minden apró részletre kiterjedő ötéves programból, amelyet a Vegyipari Dolgozó 2009 decemberi számában közöltünk.

A MUNKA

– „Szolidaritás”

Milyen a jó munka? Erre ad választ a VDSZ 2010 és 2014 közötti programja, amelyben a szakszervezet feladatai között elsődleges a munkahelyeken a munkavállalók érdekképviselése, a tagok kollektív és egyéni védelme. Erős szakszervezet csak határozott célokkal, cselekvőkész tagsággal és a kihívásokra gyorsan reagáló szervezatként működhet – írják.

Milyen a jó szakszervezet?

A VDSZ célkitűzései között mindig a szociális és az igazságos társadalom állt. Ennek továbbra is így kell maradnia. Az új célok mellett minden olyan eszközt alkalmazni kell, amely megvédi a szakszervezetek által kiharcolt juttatásokat, elért pozíciókat. A Munka törvénykönyvének módosítása kapcsán csak olyan javaslatok fogadhatók el, amelyek következményei nem hátrányosak a munkavállalók számára.

A CSALÁD – „ember a középpontban”

A munka mellett a család a szakszervezeti érdekképviselési munka fő pillére. A szociális ellátórendszerek munkavállaló ellenes átalakítása miatt már korábban is harcolt a VDSZ, s ez a küzdelem tovább folytatódik. Tervezik, hogy tovább bővítik a szakszervezeti tagsághoz járó tagkártyák kedvezményeinek körét és egyéb szolgáltatásokat, hogy a tagok és családjuk erősebben kötődjön a VDSZ-hez, ezért olyan akciókat, programokat is szervez, amely erősíti az emberi kapcsolatokat, a családokat, új, a szolidaritást is vállaló közösségek létrehozását segíti elő.

KÉPZÉS – „tapasztalat, szakértelem”

A képzés a szakszervezet egyik legfontosabb tevékenysége – állapítja meg az új program. A tisztségviselők oktatását tovább kell fejleszteni, mert az érdekképvi-

seleti munka speciális tudás nélkül nem végezhető el – írják a program készítői. Egyes munkáltatók – a szabályok ellenére – nem biztosítják a munkavállalóknak a szakszervezeti oktatásokon való részvételt. Ezért a képzési központban folytatott szemináriumok mellett, a technikai lehetőségek jobb kihasználásával, távoktatási programokat tervez a VDSZ.

EGÉSZSÉG, MUNKA- VÉDELEM, KÖRNYE- ZETVÉDELEM – „biztonság”

Az egészség a munkavállalók legértékesebb kincse, amelyet óvni, védelmezni kell – állapítják meg a program összeállítói. A szakszervezetnek fontos szerepet kell szánni a munkavédelem és a munkaegészségügy kérdéseinek is – írják. Az érdekvédelem felelőssége abból áll, hogy következetesen jelezze a problémákat, követelje a határozottabb fellépést, a munkabiztonság és a munkaegészségügy előírásainak betartását.

BÉRMEGÁLLAPODÁ- SOK, KOLLEKTÍV SZERZŐDÉSEK, KAP- CSOLAT AZ ÜZEMI TANÁCSOKKAL – „múlt és jövő”

Ez a pont a szakszervezet erejének mérése – vélik a program szerkesztői, s egyben leszögezik, hogy jó megállapodásokat csak erős tagság mellett lehet kötni, ezért még több kampányt és akciót terveznek. A legalacsonyabb keresetek további növelése mellett szükséges az indokolatlan nagy különbségek csökkentése, hogy megvalósuljon az „azonos munkáért azonos bért” elve.

A VDSZ egyik legveszélyeztetettebb munkavállalói csoportja a több műszakban dolgozók köre. Speciális problémáikat a szakszervezeti politikában meg kell jeleníteni, érdekeiket képviselni kell. Korkedvezményes nyugdíj, korendezményes nyugdíj, a műszakos életvitel hátrányaiból adódó pót szabadságok elismertetése, rekreációs szabadság bevezetése – ezek mind olyan kérdések, amelyek képviselését nem engedhetjük át más szervezetek számára, megállapodásokban érvényesíthetjük érdekeiket – szögezte le akkori programjában a VDSZ.

„Ha kellett, ütöttünk, ha kellett, tárgyalunk”

● Székely Tamás öt küzdelmes évről

Nincs mit szégyellnünk. Az elmúlt 5 évben sok emlékezetes esemény kapcsolódott a VDSZ nevéhez, zömében úgy, hogy egyedül, más szakszervezetek közönyével kísértén csináltuk végig. Számos jogtalanság ellen felemeltük a hangunkat, ha kellett, ütöttünk, ha kellett tárgyalunk. Ennek ellenére van még tennivalónk bőven, elsősorban az összefogás, a tagok mozgósítása terén.

VD: A VDSZ működésének az első öt éves ciklusát vezette, korábban négyévente volt tisztújítás. Előnyére vált a szakszervezetnek ez a „hosszabbítás”?

SzT: Nincs összehasonlítási alapom, hiszen elnökként nekem is ez volt az első korszakom a VDSZ-nél. Persze alelnökként korábban is láthattam, mire elég a 4 év, s mit jelent, ha hosszabb időszak áll az elnök és az elnökség rendelkezésére, hogy végigvigyen bizonyos elképzeléseket. A parlamenti választások is új kihívásokat jelentettek a szakszervezetnek. Azt hiszem, ilyen szempontból jóval szerencsésebb a hosszabbítás.

VD: Elég volt az 5 év az elképzelései megvalósítására?

SzT: Bizonyos dolgokra igen, másokra viszont nem. Nagyon megváltozott a szakszervezetek mozgáster, ehhez kellett igazodnunk. Nem volt könnyű, és nem vagyok túl optimista a jövőt illetően sem. Arra is elég volt az 5 év, hogy hagyományainkat jobban megerősítsük. Ilyen például az embereket összekovácsoló szabadidő közös eltöltésének, egyebek között a VDSZ Sport- és Egészégnapjának a rendszeresítése, s néhány megörökölt sportág hírnevének öregbítése.

A szakértői munkában is nagyot léptünk előre: a mögöttünk álló ciklusban az ingyenes jogi tanácsadás és képviselet, valamint a munkavédelmi harcunk, s a tisztségviselőink képzése is sokat fejlődött, sőt ezekben a legjobbak lettünk. Nőtt a munkaügyi pereink száma, ez első sorban az új Munka törvénykönyvének a hatásával, egyes munkáltatók erősödő agresszivitásával magyarázható.

A tagkártyás szolgáltatásunk bővítése egyértelműen ennek az időszaknak az eredménye, s minden túlzás nélkül állítom, hogy egyedülállóan széleskörű felhasználási lehetőséget nyújtunk. És ha már itt tartunk, akkor meg kell említenem az üdülési lehetőségeinket is. És ha már üdülők, akkor viszont azt a példátlan beruházási hullámot sem felejtethetjük el, amelynek során fejlesztettük, színvonalasabbá tettük az ingatlanokat. Továbbra is célunk családi kapcsolódási lehetőséget biztosítani elérhető áron, kulturált környezetben Balatonszemesen, és egy „életmentő” felújításnak köszönhetően a vízparti balatonvilágosi üdülőben is. Alig tudnék olyan szakszervezeti szövetséget említeni, amelyik ennyire gondoskodó, szolgáltató jellegű is, mint a VDSZ.

VD: Maradt a túlnyomórészt szolgáltatói jellege a szervezetnek?

SzT: Nem. Megtartottuk, sőt – ahogy említettem – erősítettük is ezt a vonalat, de az elmúlt 5 évben, időnként harcos, máskor pedig diplomatikus, de mindig meghatározó, mértékadó szakértői érdekvédelmi szervezet voltunk, és leszünk is. Ha kellett, ütöttünk, ha kellett tárgyalunk a tagjaink érdekében. Más kérdés, hogy ez nem mindig sikerült úgy, ahogy szeretnénk volna.

VD: Ez utóbbira említene néhány példát?

SzT: Nem feltétlenül a VDSZ, hanem a magyar szakszervezeti mozgalom kudarcaira gondolok. 2010 óta 21 demonstráción vettünk részt, lelkes tagszervezeteink, legalább annyira lelkes tagjaival. 2011-ben viszont – ami-

kor a legtöbb aktivitást mutattuk –, még december 2-án három konföderációs elnök aláírta, vagyis legalizálta azt a Munka törvénykönyvét, amely ellen korábban felhőrdültünk, s minden erőnkkel a megváltoztatásáért küzdöttünk. Az akkori csalódást és döbbenetet nem tudom eléggé leírni, úgy éreztem – és még sokan mások is –, hogy elárultak minket azok, akikről azt hittük, egy hájban evezünk. Ettől kezdve a megalkuvás kezdte uralni a hazai mozgalmat, és mi sok mindenben egyedül maradtunk. Sokkal nehezebb lett, néha lehetetlen is volt utcára vinni az embereket, így aztán maradtak a helyi harcok. Ezeket viszont nem adtuk fel.

VD: Nem is volt több akció?

SzT: Na, azt azért nem mondanám! Vegyük mindjárt azt a nagy országos hírnevet hozott akciósorozatunkat, amelyet a magánnyugdíj-pénztárak (manyup) megmentéséért vívtunk. Ebben sem sokan álltak mellénk – mondhatni senki –, bár később, a partvonalról irigyelték a népszerűségünket. Ma is őrizzük azt a 40 ezer jogfenntartó nyilatkozatot, amelyet felhívásunkra letétbe helyeztek nálunk az emberek. Tagszervezeti hovatartozás nélkül hozták személyesen, vagy postán küldték csoportosan is a nyilatkozatokat, miszerint nem önként lépnek ki a rendszerből, s fenntartanak a tagsági jogukat. A VDSZ budapesti apparátusa fáradhatatlanul fogadta, iktatta az iratokat. A hatalom pedig mindent megtett, hogy akadályozza az akciót.

VD: Az ajkai vörösiszap ömlést, az ágazat egyik legnagyobb tragédiáját, hogyan értékeli?

SzT: A tragédia másnapján, kor reggel a helyszínen voltam, ebben nincs is semmi különös, hiszen országos elnökként ez – is – a dolgom. Az viszont a helyben kialakult lincshangulatban nagyon furcsán hatott, hogy az általános közvéleménnyel ellentétben, a helyi szervezetünkkel közösen a Mal

azonnali bezárása helyett higgadságra intettem a döntéshozókat. Én ugyanis, túl a borzalmas tragédia okozta sokkon azonnal azokat az embereket láttam, akiknek nemcsak a házáat vitte el az iszap, hanem egy esetleges elhamarkodott intézkedés hatására munkájuk sem marad. Akkor sokan a cég fizetett ügynökének, a kormánnyal lepaktált árulónak is tartottak. Később már mindenki belátta azt, amit akkor szajkóztam: a bezárás a térség humán katasztrófájához vezetett volna. Pad Ferencsel, az Ajkai Alumíniumipari Szakszervezet elnökével együtt fáradhatatlanul küzdöttünk a cég és az emberek talpon maradásáért, petíciókat írtunk, látványos átadási akciót szerveztünk, gyűjtést indítottunk, s folyamatosan bombáztuk a médiát a Mal-lal kapcsolatos rémisztő hírekkel. Mint azt sokan tudják, az ügy a mai napig nem ért véget, a cégnél dolgozó emberek sorsa továbbra is kétséges. A VDSZ tagjai példaértékű szolidaritásának köszönhetően sok pénz is gyűjtöttünk.

De egy emberként mozdultunk meg más ügyekben is, például akkor, amikor e nagy, összetartó közösség valamelyik tagját baleset érte, vagy tragikus haláleset miatt kellett fellépni, a Hankooknál, vagy a TVK-nál. Mi vagyunk, és mindig is mi leszünk az elsők, akik a bajba került kollégákat segítik.

VD: Mit tart az elmúlt 5 év legnagyobb kudarcának?

SzT: Bár többen feltették a kérdést, hogy miért foglalkozunk állandóan ezzel, de a nyugdíjügyek témaköre, ha nem is kudarc, de mindenképpen csalódás nekem. A korengedményért és a korkedvezményért folytatott harcban csak kitartóak voltunk, de nem elég erősek ahhoz, hogy megakadályozzuk a kedvezmények totális megszüntetését. Persze a harcnak még nincs vége, de a kétharmados arrogáns döntéshozással szemben már csak szépitni tudunk ezen az eredményen. Ha tudunk egyáltalán. Határozottan állítom: ebben az ügyben a szövetség nem hibázott. Kifulladt az emberek tenni vágyása. A következő vezetőség egyik legfontosabb feladata az elkövetkező időszakban éppen a tenni akarás iránti igény felélesztése lesz. Közben meg büszke vagyok arra, hogy öt éve is ugyanazt képviseltük a korengedményes, korkedvezményes ügyben, mint amit ma, s arra, hogy immár több konföderáció is magáénak vallja a Kiss Béla alelnökünk által kidolgozott szakmai anyagot.

Persze nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a meghatározó körülményt, amelyet a kétharmados hatalom erőltet a szakszervezetekre – is. Radikálisan átalakult a munkavállalói érdekképviseletek mozgáster, leszűkültek a lehetőségeink. Átalakult, sőt lényegében eltűnt a szakmai egyeztetések rendszere, az NGTT jelentette színjáték ugyanis végképp nem alkalmas erre.

VD: Mit remélhetnek a szakszervezetek ebben a helyzetben?

SzT: Ma valójában olyan sikereket érthetünk el, hogy a nyilvánosság dimenziójában „verjük meg” a kormányt,

VD: Elnökként mire a legbüszkébb?

SzT: Például arra a tényre, hogy a VDSZ mindig is az a szakszervezet volt, amelyik következetes és kellőképp alátámasztott szakmai véleményt fogalmazott meg a munkavállalók világát érintő kérdésekben, s az egyik legértékesebb ágazati szervezet lett. Stabilitásunk és hitelességünk alapja az elvszerű működés: mindig a munkavállalók érdekében, mindig az „egyéb” érdekektől messze végeztük a munkánkat. A VDSZ-t az elmúlt években sem „leplezte le” senki, mert nincsenek titkaink, nincsenek más céljaink, csak a munkavállalók szolgálata. Egy ágazati szakszervezetnek egyszerre

azaz nem hagyjuk, hogy a rossz döntéseket érdemi kommentár nélkül, a lehető leghátrányosabb verzióban vigye át a parlamenten. Arra tudunk törekedni, hogy minél több ember számára legyen világos, miért rossz az, amit a munkavállalók ellen tenni kívánnak. Ma nem a tárgyalóasztalnál, hanem a kommunikációban lehetünk erősek. És ebben ma a VDSZ mintát adó, példaértékű, sikeres szervezet. Erős a hangunk, kikezdehetetlen a hitelességünk, s mindig megalapozott a véleményünk. Egyre többen hallgatnak ránk. Ezt az utat kell járnunk.

kell egységteremtő, saját tagszervezeteit összefogó koordinátorként fellépni, és a nagyobb szerveződések hasznos tagjaként működni. A VDSZ az elmúlt években mindkét szerepben kiválóan teljesített. Miközben tagságunk stabil és aktív, ma már az is kimondható: nélkülünk sehol nem tartana a konföderációk egyesülési folyamata, a Magyar Szakszervezeti Szövetség létrejötte. Nem titok az sem, hogy mi e tekintetben gyorsabb tempót, erőteljesebb összeolvadást és teljesebb integrációt szorgalmaztunk, de okkal bízunk abban, hogy ez a cél is elérhető a közeljövőben.

„Nem dőlhetünk hátra!”

● **Kiss Béla alelnököt
kérdéztük**

„Nem dőlhetünk hátra, nem lehetünk teljesen elégedettek az elmúlt 5 évvel, mert mindig többet és jobbat kell akarni. Munkatársaink segítségével kimagaslóan jó szakmai javaslatokat készítünk, kiváló a képzési programunk és a munkavédelem területén is nagyon felkészültek vagyunk, de javulnunk kell diplomáciából, s jobban kell látszania a médiában magának a VDSZ-nek is.”
Kiss Béla alelnököt kérdéztük az ötéves ciklusról.

VD: Elégedett az elmúlt 5 évvel?

KB: A válasz nem egyszerű, a nem-nél, vagy az igen-nél némileg összetettebb. Bizonyságos területeken kimagaslóan jók vagyunk, máshol viszont sokat kell javulnunk, vagy éppen „csak” visszaerősödnünk.

VD: Melyikkel kezdjük?

A jóval, vagy a rosszal?

KB: Nem mondanék rossznak semmit, legfeljebb annyit, hogy néhány területen még fejlődünk kell. Évekkel ezelőtt jó irányt vett a VDSZ, amikor úgy döntött, hogy a kifejezetten szolgáltatói útról egy szakmaibb, mi több, harcosabb ösvényre lép. Kifejezetten jónak tartom, hogy közben megtartottuk a szolgáltatói működés korábbi értékeit, sőt, továbbfejlesztettük azokat. Példaként a tagkártyával igénybe vehető szolgáltatásokat említem, amivel évente akár 200 ezer forintot is spórolhat az, aki rendszeresen él a lehetőségekkel. Az üdülési szolgáltatásunk kimagaslóan jó, s kifejezetten büszkék lehetünk a jogi, szakmai javaslatainkra, a tisztségviselők képzését szolgáló programjainkra, valamint a munkavédelem jobbításáért, valamint a korengedményes, korekvedzményes nyugdíjért indított harcainkra is. Ha szigorúan a kitűzött céljaink, a papírforma szerint haladok az értékeléssel, akkor ki kell jelentsem, hogy az éves munkatervünket tartani tudtuk, s a tagszervezésben is megtettünk minden tőlünk telhetőt, bár ez az egyik terület, ahol még jobban kell teljesítenünk. Alétszám növelése nemcsak rajtunk, hanem a külső körülményeken is múlik. Sok munkahely megszűnik, egyre több kicsi alakul az országban szétszórta, egyre nagyobb erőfeszítést igényel egy fedél alá húzni az embereket. Ennek ellenére folyamatosan javítjuk a toborzási technikákat, újabban erre is célirányosan oktatjuk a tisztségviselőinket. Ehhez

többféle pályázati támogatást, külföldi segítséget is igénybe vettünk az elmúlt években. Egy svájci pályázaton, az Együtt a változásokért projekten az építőkkal és a vasasokkal közösen indultunk. A projekt egyik vezetőjeként kijelenthetem: sikeres volt. Mint ahogy sikeresnek lehet minősíteni az MSZOSZ által kiírt két pályázatot is, ebből az egyik még mindig zajlik. Idén eddig összesen 1700 új tagot léptettünk be, még új alapszervezeteket is segítünk létrehozni.

VD: Eddig csupa jó.

Vannak kritikai észrevételei is?

KB: Természetesen vannak. Kifejezetten sajnálom, hogy gyakorlatilag kiürült az Ágazati Párbeszéd Bizottság, és sem az OKÉT (Országos Községi Tanács), sem a VKF - Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma – nem volt alkalmas érdemi egyeztetésre. Ez utóbbi fórumon keresztül legalább üzeni lehetett. Üzentünk is. Ennek köszönhető, hogy a Munka törvénykönyve módosításán finomítottak a döntéshozók, s nem az első, igen durva, laikus változatot fogadták el.

A VDSZ szervezeti működtetésével sem vagyok teljesen elégedett. Változtatni kell a módszereken, főként a már korábban említett egyre széttagoltabb és kisebb munkahelyek miatt. Igaz, a VDSZ elsőként alkalmazkodott a megváltozott körülményekhez, például ahhoz, hogy nem lehet már nagy gyárakban gyűlést tartani. Egyrészt már nagy gyárak is alig vannak, másrészt pedig a munkaadók sem veszik jó néven a falakon belüli szakszervezeti üléseket. Kerítésen kívülre kell ezért összetoborozni az embereket. Ebben a mi szövetségünk úttörőnek számít, idén hetedik alkalommal tartottunk egészség- és sportnapot, ahová ezek érkeznek az or-

szág minden tájáról. Az ilyen eseményekből még több kell, hogy érezzék a tagjaink: összetartozunk. Igaz, ebbe a körbe – a szabadidő közös eltöltése – tartoznak újabban a majálisok is. Korábban ugyanis a VDSZ nem települt ki a Városligetbe, az elmúlt 3 évben viszont szakítottunk a korábbi hagyományokkal, s mi is a Napozó rétre hívtuk és vittük a tagjainkat.

VD: A VDSZ érdekvégyesítési eredményét sokan kritizálják. Ön elégedett?

KB: Amennyiben ez alatt az országos megmozdulásokat, a tüntetéseken való részvételt értjük, akkor 2011-ig nem lehet ránk panasz. Jó ügyekért, többször és sokan tüntettünk. Az utolsó nagy dobásunk az Akcióegység által kezdeményezett D-Day akció volt. Akkor 50 ezer embert tudtunk utcára vinni igaz, nem egyedül, „csak” az egyik főszervezőként. Ezt követően azonban nem voltak ilyen nagy megmozdulások, a félelem beköltözött a munkahelyekre, ezért nagyon nehéz kimozdítani az embereket. Ez persze nem mentség, csak magyarázat. Idén azonban már újra voltak biztató megmozdulásaink, a Hankook dunaújvárosi gyára elé, egy tisztségviselővel szembeni jogtalanság miatt például össze tudtuk hívni a többi ágazatot is. Bár nem voltunk 50 ezren, de minden konföderáció küldötte ott volt, s számos tagszervezet is képviseltette magát. Jó érzés volt újra közösen mozdulni egy vérlázító jogtalanság ellen.

És ha már összegzünk, ne feledkezzünk el az Állandó Ágazati Szakszervezeti Fórumról, amelyet 2010-ben a VDSZ hívott életre, s mintegy 112 tagszervezet tartozott ide. Gyakorlatilag innen jött a három konföderáció – az ASZSZ, az MSZOSZ és a SZEZ – fúziójának ötlete, a Magyar Szakszervezeti Szövetség létrehozása.

VD: Kívülről nem látszik, ezért kérdezem: olajozottan működik a VDSZ elnökségi gépezete?

KB: Anélkül, hogy szembeidicsérném őket, határozottan állítom, hogy igen jó elnökség kovácsolódott össze az elmúlt 5 évben, s az ágazatok közötti párbe-

széd is minden eddigénél jobb. Segítettünk a tagszervezeteknek, amiben csak tudtunk: a törvényi változások miatti alapszabály módosításban, a mérleg elkészítésében, képzésben, és számos jogi szakértelmet is kívánó esetben.

VD: A vagyongazdálkodás kifejezetten az Ön területe.

Ez hogy alakult az elmúlt 5 évben?

KB: A gazdasági válság erősen meghatározta a vagyongazdálkodási eredményünket is, de szerencsére gyorsan, rugalmasan reagáltunk a változásokra. Utóbbi elsősorban az üdülés területén éreztük: egyik, másik lehetőség iránt fokozatosan csökkent az érdeklődés, így ezeket – Balatonföldváron, Miskolctapolcán és Zánkán – átengedtük külső üzemeltetőknek. Balatonszemesen és Balatonvilágoson azonban az állagmegóvás mellett korszerűsíteni is kellett. Az előbbivel nem is volt gond, minden szezonra újítottunk valamit, a szobák és a vizesblokkok korszerűsítése mellett kinti, benti sportolásra alkalmas lehetőségeket és gyerekjátshozt is kialakítottunk. A balatonvilágosi üdülő sorsa viszont jó ideig bizonytalan volt. Az elnökség egy része eladta volna, a többség azonban nem akarta „elköttyvetélni” az értékes vízparti ingatlant. Egy év kihagyás után az elnökség döntése alapján az idei szezonra felújítottuk a szobákat, a vizesblokkokat, új hűtők, bútorok és tévék kerültek az épületbe, hogy újra fogadhassa a vendégeket. Jó, hogy nem adtuk el, mert már idén igen jó kihasználtsággal üzemelt az üdülő.

A VDSZ budapesti székházában is jelentős beruházás zajlott: kicseréltek minden nyílászárót, részlegesen felújították a tetőt, megújult az épület belső gépészeti berendezése is, s számos egyéb esztétikai javítást is elvégeztek. A beavatkozások egyértelműen növelték az ingatlan piaci értékét, ezt hivatalos szakértői vélemény is alátámasztja. A szakszervezet ingatlanjainak felújítására összesen 170 millió forintot költöttünk, zömében költségvetésből.

VD: Ismét az alelnöki címért száll ringbe. Ez alapján mit gondol, mit kellene jobban csinálnia a VDSZ-nek a következő ciklusban?

KB: Függetlenül attól, hogy újra választanak-e, tagoltabb munkamegosztást, a tagság igénye szerinti még jobb szakértői munkát, magának a VDSZ-nek a médiában való markánsabb megjelenítését és komoly fiatalítást javaslok. Ez utóbbi 58 évesként, a szakszervezeti életben szerzett nagy tapasztalat birtokában is ajánlom, mert még sokáig szükség lesz a mi korosztályunk tudására, de a

fejlődéshez új módszerek, új arcok, értelmes, lelkes, nagy tudású fiatalok kellenek, akik a mi tapasztalatunkra építkezve viszik tovább a mozgalmat.

VD: És végezetül: hogyan értékelí az elmúlt ciklusban végzett saját munkáját?

KB: Tisztelességgel dolgoztam, de biztosan voltak hibák. A tények azt bizonyítják, hogy a környezetem elismeri a munkámat: az MSZOSZ és a Magyar Szakszervezeti Szövetség elnökségebe is beválasztottak. Oroszlánrészt vállaltam

a tagszervezési kampányokból, a korengedményes és korekvedzményes nyugdíjakért folytatott harc háttéranyagainak kidolgozásából, szakértői munkájából. A munkám minősítését másokra bízom. Azt azonban határozottan kijelenthetem, hogy nem volt megalapozott azoknak a félelme, akik az 5 évvel ezelőtti megválasztásomkor attól tartottak, vidékiként nem fogom megállni a helyem a fővárosi munkában. Kijelenthetem: biztos családi háttérrel segítséggel úgy dolgoztam az országos ügyekért, hogy nem érződött, Tiszaújvárosból jöttem.

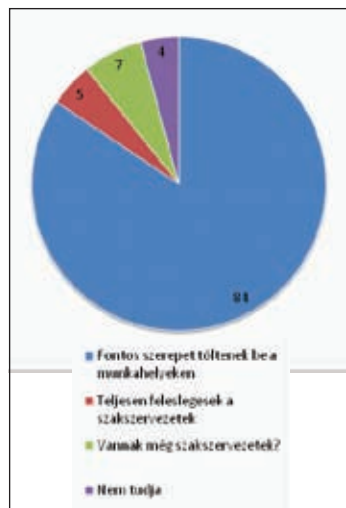
Ilyennek látják a tagok a VDSZ-t

Egy kutatás eredménye

Kutatás készült egy online önkitöltős felmérés segítségével 2014-ben arról, hogyan ítéli meg a tagság a VDSZ munkáját, közelmúltbeli akciókban nyújtott teljesítményét, továbbá más szakszervezeti szövetségek aktivitását, illetve a szakszervezeti mozgalom helyzetét. A válaszadók átlagéletkora 49 év, a lakóhely adatok pedig azt mutatják, hogy 41 százalékban fővárosiak, míg 59 százalékos a vidéken élők aránya.

A szakszervezet feladatainak megítélése

A válaszadók jelentős többsége, 84 százaléka vélekedett úgy, a szakszervezetek ma is fontos szerepet töltenek be a munkahelyeken, míg mindössze 5 százalékuk fogalmazta meg azt a konkrét véleményt, miszerint feleslegesnek tartja az érdekvédelmi munkát.

A szakszervezetek szerepének megítélése (%)

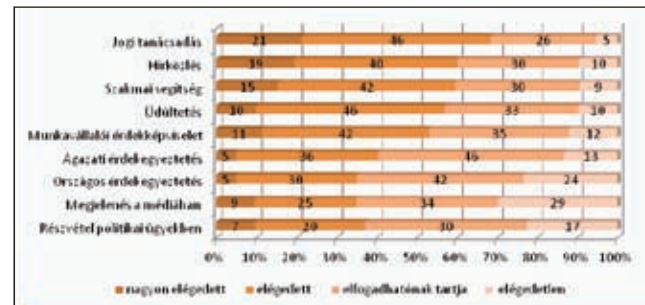
A válaszadók véleménye szerint a szakszervezet legfontosabb feladata a munkavállalói érdekképviselet, ezt a megkérdezettek 99 százaléka fontosnak tartotta. Négy további területen találkozhatunk kiemelkedő elvárásokkal: a válaszadók 96 százaléka fontosnak ítélte meg a jogi tanácsadást és jogsegélyszolgáltatást; tízből kilenc megkérdezett elvárja a szakszervezet részéről az ágazati egyeztetést, az országos szintű konzultációt, illetve a szakszervezeten belüli hírek és információk közlését. A válaszadók háromnegyede fontosnak ítélte az üdültetést, a médiában való megjelenést, illetve a szakmai segítségnyújtást és továbbképzést, míg mindössze 40 százalékuk említette a politikai ügyekben való részvételt, mint jelentős elvárást a szakszervezettel szemben.

A VDSZ munkájával való elégedettség

Összességében a megkérdezettek valamivel több, mint fele, 53 százaléka elégedett a VDSZ munkájával, 22 százalék elfogadhatónak tartotta azt, és mindössze 15 százalék volt elégedetlen a teljesítménnyel.

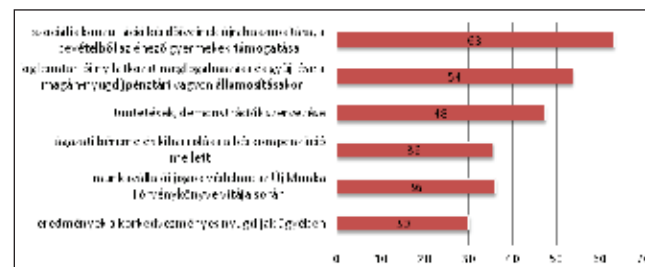
A részterületekre bontott megoszlás a következőképpen alakul: a válaszadók leginkább, 68 százalékos aránnyal a VDSZ jogsegélynyújtásával és tanácsadásával voltak elégedettek. Ezt követi a hírközlés, amelyről a válaszadók 60, míg a szakmai segítségről 57, az üdültetésről pedig 55 százaléka nyilatkozott pozitívan. A szakszervezet legjelentősebb feladataként megjelölt munkavállalói érdekképviselettel 53 százalék volt elégedett. Tízből négy megkérdezett szerint kielégítő a VDSZ munkája az ágazati érdekegyeztetés terén, míg ugyanez az arány 35 százalék az országos érdekegyeztetés esetében. A szakszervezet médiában való megjelenéséről a megkérdezettek 34, míg a politikai szerepvállalásáról 28 százalékuk nyilatkozott elismerően.

Elengedhetetlen ugyanakkor megemlíteni, hogy a politikai részvételt a válaszadók egynegyede nem tartja szakszervezeti feladatnak és ugyanez az arány a szakmai segítség esetében csaknem 5, míg az üdültetés kapcsán 3 százalék. Tízből egy megkérdezett pedig a jogi tanácsadást nem tekinti a szakszervezet feladatának.

A VDSZ munkájával való elégedettség, területenként

Ami a VDSZ eddigi, konkrét akciók során való teljesítményét illeti, a válaszolók 63 százalékkal a szociális konzultáció során felhasznált kérdőívek újrahasonosítása általi éhező gyerekek támogatását ítélték meg a legpozitívabban. Ugyanakkor a tagság több mint fele, (53 százalék) elismerően nyilatkozott a szakszervezeti teljesítményről a jogfenntartói nyilatkozat megfogalmazása és gyűjtése kapcsán a magánnyugdíj-vagyon államosításakor. A tüntetések és demonstrációk szervezésével a válaszadók fele volt megelégedve, míg az ágazati béremelés kiharcolásáról, illetve az új Munka törvénykönyvének vitája során való munkavállalói jogok védelme érdekében való szakszervezeti teljesítményről 36 százalékuk vélekedett elismerően. A válaszok alapján a kordedvezményes nyugdíjak ügyében elért eredmények voltak a legkevésbé sikeresek.

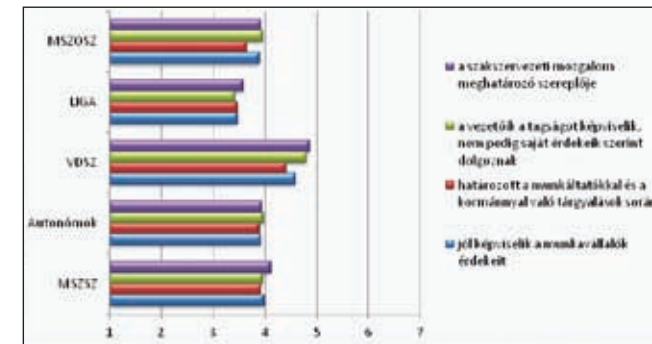

A VDSZ konkrét akciókban nyújtott teljesítményével való elégedettségi arányok (%)

A jövőben a VDSZ-nek elsősorban a műszakpótlék visszaállításával kéne foglalkoznia, a tagság szinte egyöntetűen (98 százalék) fontosnak tartaná ezt a kérdést. Hasonlóképp a minimálbér emelésének ügyét: a válaszadók 93 százaléka szerint a szakszervezetnek fontos lenne ezzel foglalkoznia. Az is látszik,

hogy a tagság szeretné, ha a VDSZ aktívabb szereplője lenne a szakszervezeti mozgalomnak: a vezető szerepre való törekvést a tagság meggyőző többsége (89 százalék) fontos témának tartja. A válaszadók 87 százaléka örömmel fogadná, ha a szakszervezet kivenné részét a családi programok szervezéséből, illetve a 84 százalékuk több médiaszereplést szorgalmazna. A tagság valamivel több, mint fele (52 százalék) tartja fontosnak a VDSZ aktívabb politikai szerepvállalását a közeljövőben.

Szakszervezeti szövetségek megítélése

Szakszervezetek megítélése: az állításokkal való egyetértés 1-7-ig tartó skálán (átlagértékek)

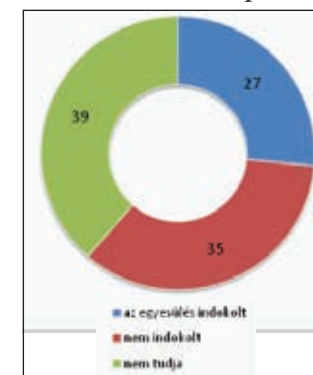
A VDSZ és a többi szakszervezet összehasonlítása kapcsán elmondható, hogy a négy felvett szempont szerint egyértelműen a VDSZ érte el a legjobb eredményeket, míg a LIGA szakszervezetekkel volt leginkább elégedetlen a tagság. Az egytől hétig terjedő skálán a MSZOSZ, MSZSZ, valamint az Autonómok fej-fej mellett teljesítettek, habár az MSZOSZ lemaradása szembetűnő az imént felsorolt szakszervezetek között annak határozottságában a kormányral való tárgyalások során. A VDSZ majdnem ötös értéket kapott arra az állításra, miszerint a szakszervezeti mozgalom meghatározó szereplője, illetve hasonlóan jó értékeket kapott arra vonatkozóan, hogy a vezetők a tagságot képviselik, nem pedig saját érdekeik szerint dolgoznak. Általánosságban elmondható, hogy a válaszadók elsősorban a munkáltatókkal és a kormányral való tárgyalások során várnának határozottabb fellépést a szakszervezetektől, különösképpen a VDSZ-től.

Szakszervezeti tömörülések és országos vezetők megítélése

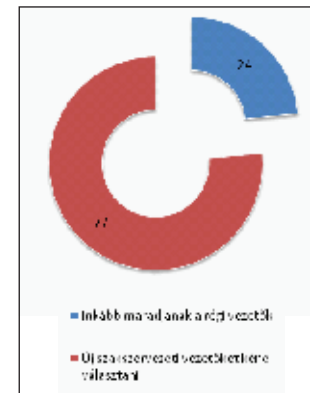
A kutatás során felmérés készült arról, az utóbbi időszakban felvetődött ügyről, miszerint a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének be kellene lépnie egy, a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete által kezdeményezett Ipari Szakszervezeti Szövetségbe, tömörülésbe, s erről hogyan vélekedik a tagság. Az alábbi ábra jól mutatja, hogy a legtöbb megkérdezett nem tudott egyértelmű választ adni (39 százalék). 27 százalékuk szerint igen, míg 35 százalékuk véleménye szerint nem indokolt az VDSZ Ipari Szakszervezeti Szövetségbe való tömörülése.

A kutatás során kapott demográfiai adatok összehasonlításakor azt tapasztaltuk, hogy sem az életkor, sem az iskolai végzettség nem befolyásolta a VDSZ Ipari Szakszervezeti Szövetségbe való belépésének megítélését.

A kutatás során a kitöltők véleményét mondhattak az országos szakszervezeti vezetőkkel kapcsolatban. Az egyik

A VDSZ Ipari Szakszervezeti Szövetségbe való belépésének megítélése (%)

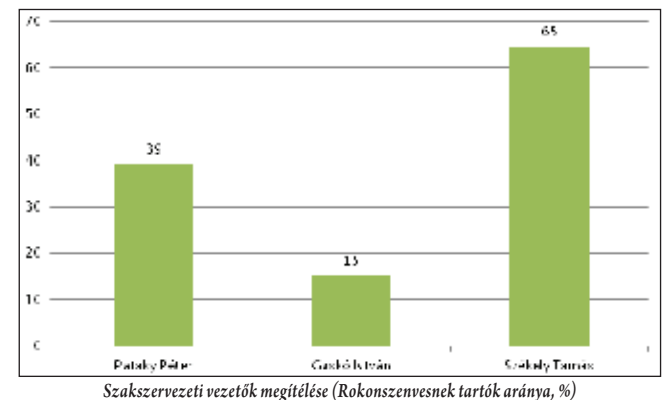
Országos szakszervezeti vezetők választásának megítélése: régi tapasztalt vezetők vs. lendületet hozó új arcok (%)

megítélés szerint pozitív, ha a szakszervezeteket országos szinten régóta a pozícióban lévő, tapasztalt emberek vezetik, míg az ellenvélemény új, lendületet hozó, fiatal arcok színrelépését sürgeti. Mint az jól látható, a válaszadók több mint háromnegyede, egész pontosan 77 százaléka az utóbbi véleményen van és a szakszervezeti mozgalmat új élettel megtöltő fiatal embereket látna szívesen az országos vezetői tisztségek élén. Ezzel szemben a megkérdezettek 24 százaléka nyilatkozott úgy, hogy inkább maradjanak a régi vezetők.

Az állításra válaszolóknál megvizsgálásra került, hogy van-e összefüggés a vezetők megítélése és az életkor, illetve az iskolai végzettség változók között. Jelen adatok nem mutattak ilyen különbséget, ezért azt mondhatjuk, hogy sem az életkor, sem az iskolai végzettség nem befolyásolja az országos szakszervezeti vezetők választásának megítélését.

Szakszervezeti vezetők megítélése

A válaszadók egy 1-5 fokú skálán jelölték meg, hogy az alábbi három szakszervezeti vezető közül kit, milyen mértékben tartanak rokonszenvesnek: Székely Tamás egyértelműen vezeti a mezőnyt, mivel a válaszadók több, mint fele, 65 százaléka rokonszenvesnek tartja, azaz a kérdésre négyes vagy ötös osztályzatot adott. Ez az arány Pataky Péter esetében 39 százalék, míg Gaskó Istvánt csak a válaszadók 15 százaléka tartja rokonszenvesnek.

Szakszervezeti vezetők megítélése (Rokonszenvesnek tartók aránya, %)

A kutatás során felmérés készült a VDSZ és tagság közti kommunikációról is: a szakszervezet honlapjára, Facebook oldalára, valamint a VDSZ újságjának és hírlevelének olvasására kérdeztünk rá. A tagok majdnem fele legalább havonta megnézi a VDSZ megújult weboldalát, tízből ketten pedig hetente látogatják azt, míg tízből egy ember nyilatkozott úgy, hogy sosem nézi az honlapot. A VDSZ Facebook oldalához a válaszadók 33 százaléka csatlakozott már, és a megkérdezettek több mint fele jelezte, hogy ugyan még nem tette meg, de csatlakozni fog, míg a válaszadók 15 százaléka zárkózott el teljesen a csatlakozástól.

A VDSZ hírlevele népszerűbb volt, mivel a tagság 67 százaléka már feliratkozott rá, 18 százalékuk pedig megadta email címét a feliratkozás érdekében.

A kutatásból kirajzolódik, hogy a tagságot a hagyományos úton lehet leginkább elérni, hiszen a VDSZ újságját, a Vegyipari Dolgozót a tagok 65 százaléka rendszeresen, 30 százalékuk pedig néha olvassa, míg a válaszadók 5 százaléka szeretne hozzájutni, a nem érdeklődők aránya pedig nem szignifikáns.

A hiteles szakmai munka alapja

● Együtt,
erősebben

A szakértői munka kiemelkedően fontos a VDSZ-nél, ezért nagy tudású szakemberek, jól szervezett apparátus dolgozik azon, hogy a szakszervezet színvonalas jogi támogatást, munkavédelmi segítséget és magas szintű képzést biztosítson a tagoknak.

A VDSZ a szakszervezeti szövetségek közül kiemelkedik a színvonalas szakértői munkájával, jogászai és az apparátus minden tagja segítségével élen jár az ingyenes szolgáltatások és a komoly szakmai javaslatok összeállítására. Erre főként az a magyarázat, hogy az elnökség – igen bölcsen – olyan kollégák előkészítő anyagaira és szakértői véleményére számíthat, akik a maguk területén nagy tapasztalatot és szakmai tudást szereztek, s biztonsággal irányítják a rájuk bízott területet. A VDSZ-nél híresen jó jogi, munkavédelmi és képzési, szervezési munka folyik.

legalábbis a VDSZ Nőtagozatának májusi képzése, az új Munka törvénykönyve mellett már erről is szólt. A háromnapos tréninget a téma specialistája, Öriné dr. Gracza Zsuzsa a szervezet egyik jogásza, dr. Tihanyi Endre, az értelmiségi tagozat vezetője is segítette.

Nyugdíjasok és fiatalok egy padban

Új lendület, intenzív szakmai munka, közös rendezvények és akciók – egyebek mellett ezekről döntöttek legutóbbi közös szakmai továbbképzésükön a VDSZ Nőtagozatának és Ifjúsági Tagozatának résztvevői Balatonszemesen. Elsőnek mindjárt megvitták és végül elfogadták a Nőtagozat tiltakozó levelét, amelyet a kormány által tervezett családvédelmi változtatások ellen hoztak nyilvánosságra.

Tagozatok aktívan

A szervezet öt tagozatának – értelmiségi, ifjúsági, női, műszakos és nyugdíjas – munkája is minősíti a VDSZ megítélését. A vegyipari ágazatnak ezen a téren sincs mit szégyellnie. Az alábbiakban felvillantunk néhány emlékeztető tagozati eseményt.

Amikor a nők mozgósítottak

A nőknek is többet kell tenniük a szakszervezeti mozgalom jövőjéért, hiszen legalább annyira jó vezetők és aktivisták kerülnek ki közülük, mint a férfiak közül. A feleségként, anyaként és nagyszülőként is helytálló hölgyek készülnek a feladatra,

Tanulni, tanulni...

A kommunikációs technikák elsajátítása volt a fő témája a VDSZ Nyugdíjas Tagozatának a háromnapos képzésén, Balatonszemesen 2012 nyarán. A tréninget, amelyen tizennyolcan vettek részt Németh Márta, az ÉTOSZ igazgató-helyettese vezette. A program második napján Kiss Béla alelnök tájékoztatta a kurzus résztvevőit a VDSZ aktuális feladatairól, a közelmúlt belpolitikai és szakszervezeti eseményeiről.

Konföderációk együtt

Új, közös alapokra helyezték a fiatalok, hat hazai konföderáció ifjúsági tagozatának képviselői a jövőbeni szakszervezeti munkát, s korosztályuk képviselését azzal, hogy szervezeti hovatartozástól függetlenül együttműködési megállapodást írtak alá 2013 májusában. A maga nemében történelminek nevezhető esemény helyszíne a VDSZ balatonszemesi képzési központja volt.

Terítéken az ifjúsági munkanélküliség

Európa-szerte óriási probléma és minden ország szakszervezetének nagy kihívást jelent a fiatalok munkanélkülisége és ideiglenes foglalkoztatása – ez volt a központi témája az IndustriALL európai szakszervezet ifjúsági tagozatának 2013. szeptember 27-i soros ülésén.

Biztonságos munkahelyeket!

● A VDSZ kampányol

A vegyipari ágazatban különösen fontos a biztonságos munkavégzés, ezért a szakszervezet évek óta szigorúbb munkavédelmi ellenőrzést szorgalmaz. Az ágazaton belül az elmúlt években több baleset, közöttük halálos kimenetelű is volt. A VDSZ vezetői szakértőinek szakmai javaslata alapján próbált változtatásokat elérni, s a feltárt hiányosságokkal hívta fel a figyelmet a veszélyekre.

A VDSZ szerint a munkavédelem a kormány mostoha gyereke lett, s a munkahelyeken és az ellenőrzések terén is tapasztalható lazaság azoknak a munkaadóknak kedvez, akik a termelés miatt a végsőig hajszolják a dolgozókat. A szakszervezet évekkel ezelőtt a zászlajára tűzte a dolgozók munkahelyi körülményeinek a javítását, mert tapasztalatok szerint az elmúlt évtizedben folyamatosan romlottak a feltételek. A szervezet vezetői a munkavédelmi szakértői segítségével számos szakmai javaslatot tettek a jobbításra, a jogszabályi módosításokra, s jó néhány konkrét hiányosságon keresztül is felhívták a felelősök figyelmét

az életveszélyes „lazaságokra”. Az ágazaton belül több halálos baleset is történt, 2012-ben például néhány hónapon belül kétszer is. A VDSZ ezért nem enged a követelésből: gyakoribb és szigorúbb munkavédelmi ellenőrzést, a hatályos jogszabályok betartatását és a mulasztások esetén súlyos büntetés kiszabását.

Csak amikor meghal valaki?

Az egyre fokozódó teljesítménykényszer miatt a dolgozók és a munkaadók is gyakran figyelmen kívül hagyják a biztonsági előírásokat – mondta az újságíróknak 2014 augusztusában, sajtótájékoztatón Székely Tamás, a VDSZ elnöke. Egy, a közelmúltban végzett ellenőrzés-sorozat kapcsán kiderült, hogy tízből nyolc hazai munkáltató megszegi a biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályokat – ismertette. Statisztika azonban csak a lefolytatott ellenőrzések alapján készülhet, ám ezekből az utóbbi években egyre kevesebb van. Az elnök hozzátette: az ellenőrzések száma harminc százalékkal csökkent, mert a leépítések miatt erre sincs elég ember.

Tavaly 17 361 ember sérült meg munkavégzés közben, s ez csaknem kétszázzal több, mint 2012-ben. Nem egy esetben előfordul ugyanis – magyarázta Székely –, hogy a munkabalesetről nem készül összefüggő betegségeknek több áldozata van évente, mint a háborúknak. Magyarországon feltehetően a balesetek felét, sőt egyes becslések szerint háromnegyedét titokban tartják, a halálos eseteket viszont nem lehet elhallgatni.

A halálos munkahelyi esetek száma szerencsére csökkent, ez azonban vélhetően annak tudható be, hogy az építőiparban a válság miatt sokkal kevesebben

Veszélyes munkahelyek

Igen kevés a példamutatóan biztonságos munkahely, ilyeneket elsősorban a sikeres nagyobb cégek között lehet találni. A kis- és közepes vállalkozások körében viszont kritikus a helyzet, mert az előírások betartása jelentős ráfordítást feltételez, erre pedig e körben nincs pénz.

dolgoznak, s a leginkább veszélyes munkakörök ebben az ágazatban vannak.

Tapasztalatok szerint a dolgozók egy részét nem készítik fel kellőképpen a veszélyekre, s nem készítik őket a munkavédelmi előírások betartására. A munkavállalók felelőtlenségére is van azonban számos példa: a legveszélyesebb munkát is védőfelszerelés nélkül végzik, mert az esetleg nehéz, meleg, kényelmetlen.

A szakszervezet ezért az előírások részletes áttekintését és számos változtatást javasolna, ha a kormány figyelembe venné a véleményüket.

A vegyipari szakszervezet kampányt indított a biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése és a munkahelyi balesetek számának csökkentése érdekében.

Emlékezzünk!

A munkabalesetek áldozataira emlékeznek világszerte minden évben, április 28-án. Így tesz a VDSZ is: a szervezet vezetői és az elnökség néhány tagja a Csepelen emelt „Munkahelyi balesetben megsérültek és elhunytak” emlékművénél tisztelegnek az áldozatok előtt. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 2003-ban a munkavédelem napjának nyilvánította április 28-át. Világszerte minden évben legalább 200 ezer munkavállaló hal meg munkahelyi balesetekben, ezeknek és a munkával összefüggő betegségeknek több áldozata van évente, mint a háborúknak. Magyarországon feltehetően a balesetek felét, sőt egyes becslések szerint háromnegyedét titokban tartják, a halálos eseteket viszont nem lehet elhallgatni.

Az Orbán-levelektől a kockázatos rezsicsökkentésig

● Nagy dobás volt

Éhező gyerekeken segített 2011-ben és 2012-ben is a VDSZ a nemzeti konzultációnak, társadalmi párbeszédnek álcázott miniszterelnöki levelekből. Az akció a vártnál sokkal népszerűbb lett, s bár később több szervezet is hasonlókat hirdetett, az eredeti ötlet végérvényesen a VDSZ nevéhez kötődött. Ez történt a jóval aktuálisabb rezsicsökkentési szemfényvesztéssel kapcsolatban is: egyedül a VDSZ hívta fel a figyelmet a hangzatos kampány áldozataira, például a gázszolgáltatók és az ott dolgozók egyre romló helyzetére.

Elsőként tiltakozott a VDSZ a nemzeti konzultációnak nevezett költséges miniszterelnöki levelezés ellen, amelynek során Orbán Viktor több menetben, különféle társadalmi csoportokat szólított meg: több millió embernek írt, és válaszokat várt tőlük. Az első konzultációs levelet alig néhány hónappal a hatalomra kerülése után, 2010 őszén küldte 1,7 millió öregségi nyugdíjasnak, és arra kért választ benne a miniszterelnök, hogy milyen intézkedéseket várnak el az idősök az új kabinettől. Később újabb levél ment

immár az összes, mintegy 3 millió nyugdíjasnak: ebben Orbán arról tájékoztatta őket, hogy a kormány „biztonságba helyezte” a nyugdíjakat, illetve mindenkit megnyugtatóan, hogy a kifizetésük háztartások számára nem emelkedik a gáz ára. De levelet kaptak a nyugdíjpenztári tagok is a „szabad nyugdíjválasztásról” - valójában a magán-nyugdíjpenz-

tári megtakarítások „einstandolásáról”. Később, 2011. tavaszán indult az első széles körű nemzeti konzultáció: akkor a mintegy 8 millió felnőtt, választókorú lakos kapott kérdőívet az új alaptörvényről. Egyedül ez az akció csaknem egymilliárd forintba került az országnak. Olcsón „megúszták” az adófizetők a 33 ezer rendőrnek kiküldött, a semmisségi törvény miatt felkorbácsolt indulatokat hűteni hivatott tájékoztatót, mert a Belügyminisztérium erőforrásait használva eljuttatott levelek állítólag mindössze 194 ezer forintba kerültek.

A 2011 májusában indított szociális konzultáció már jóval többet, mintegy egymilliárd forintot emésztett fel. Reklámköltségekkel együtt még ennél is többbe került egy évvel később a gazdasági konzultáció, de a kettő között kaptak

levelet a végtörlesztés előnyeiről a közalkalmazottak, illetve a nyugdíjasok az ellátásuk reálértékének megőrzéséről. A kormány munkahelyvédelmi akcióterve alig félmilliárd forintból jutott el az emberekhez. A „visszacsatolásra” is nagy hangsúlyt fordítottak: a gazdasági konzultáció eredményeiről például újra tájékoztatta az arra kíváncsiakat a miniszterelnök – potom 45 millióért. Nagyságrendileg ekkora összeget vitt el a határon túli magyaroknak címzett tájékoztató, de írt már levelet a kormányfő a kistelepek lakóinak is, hogy az állami adósságátvállalás előnyeit ecsetelje.

A vegyipari szakszervezet az önmagában 850 millió forintot felemésztő és plusz 308 millióért reklámozott, gazdasági témájú nemzeti konzultációs levelet kezdte begyűjteni. Ezzel, a szakszervezetek közül elsőként tiltakozott a miniszterelnök pazarlása ellen. Az akció annyira sikeres volt, hogy az emberek később már újabb értesítés nélkül is hozták a VDSZ Benczúr utcai székházába a megválaszolatlan Orbán-leveleket azért – mondták sokan –, hogy valami jó is származzon a miniszterelnöki pazarlásból. Éhező gyerekeknek, meleg ételre gyűjtötték a papírt. Az összesítés meglepő eredménnyel zárult: a felhívásra érkezett egymillió válasz – mintegy 10 tonnányi papír – ugyanis jóval több volt, mint ahányat, csaknem 700 ezret a miniszterelnöknek visszaküldtek az emberek. A papír áráról, 203 ezer forintról szóló jelképes csekket a szervezők átadták Tétényi Évának, Esztergom polgármesterének, hogy a pénzt a helyi óvodások étkeztetésének támogatására fordítsa. A konzultációs kérdőívek bezárása és nemes célra fordítása hagyomány lett, hiszen 2011-ben is volt hasonló akció. A szakszervezet akkor 15 tonnányi papírt – mintegy 1,7 millió válaszlevél – gyűjtött össze, a papírhulladék árát pedig a Hegedűs Zsuzsa miniszterelnöki főtanácsadó nevéhez fűződő gyermekétkeztetési alapítványnak adták.

Annak ellenére, hogy később több párt és civil szervezet is indított a VDSZ-hez hasonló akciót, az Orbán-levelekből való jótékonykodás a köztudatban végérvényesen a vegyipari szakszervezet nevéhez kötődött.

A rezsicsökkentés áldozatai

Döbbenetes tényekkel, sokkoló adatokkal elsőként reagált tényszerűen a VDSZ a rezsicsökkentési ovációra is: 2014. júliusában sajtótájékoztatón hozta nyilvánosságra a látszólag népszerű

intézkedések negatív hatását a közszolgáltatásban, például a gáziparban dolgozókra. A szakszervezet bemutatta a rezsicsökkentés veszélyeit, a bevételkieséssel járó elbocsátásokat, a szükséges beruházások elhalasztását, a fontosabb felújítások és karbantartások késleltetését, s a különféle ésszerűtlen gazdasági következményeket. A VDSZ tájékoztatta a nyilvánosságot arról is, hogy a központi kommunikáció a szolgáltatók ellen hangolja a közvéleményt, ezért az utóbbi hónapokban rendszeressé váltak az ott dolgozók elleni atrocitások, mert az emberek őket hibáztatják az erkölcstelenül drágának kikiáltott szolgáltatásért.

A többszörös rezsicsökkentés súlya alatt nyögnek a közműcégek, s a megszorításoknak egyre több szakember esik áldozatul – jelentette be Székely Tamás a legnagyobb ipari szakszervezet vezetője. Az első rezsicsökkentési hullám óta több száz szakembert kirúgtak. Olyan szakembereket tettek utcára, akiket még hosszú évekig akkor sem lehet majd pótolni, ha már lesz rá anyagi lehetőség, ugyanis az utánpótlásképzés is egyike azoknak a költséges tevékenységeknek, amelyeket a rezsicsökkentés bevezetése óta befagyasztottak. A gázszolgáltatói ágazatban legalábbis biztos, hogy ez történt. De éppen ebben az ágazatban működnek a legveszélyesebb

üzemek, ahol gyakran egy ember három kirúgottnak a munkáját is végzi, s ez óriási fizikai és pszichikai leterhelés. Különösen úgy, hogy a még munkaviszonyban állók feje felett is ott lebeg a pallos, amely akár azonnali felmondás képében bármikor lesújthat. Nehéz így a biztonságos szerelésre, a pontos munkára és a szolgáltatás biztonságára is koncentrálni. A gáziparban nyilvánvaló, hogy újabb elbocsátások lesznek, ezért szorongva, a kiszolgáltatottságtól való félelemben dolgozik több ezer szakember. A felsoroltakkal magyarázható az erősen gyengülő munkabiztonság is, különösen a gázzsugármunkában – hívta fel nyomatékosan a döntéshozók figyelmét a rezsicsökkentési átokfutás kockázataira az elnök. Az emberek sokat dolgoznak, de a többletmunkáért nem kapnak több pénzt, átlagosan két éve nincs lényegi bérfejlesztés, s azokból a juttatásokból is visszavesz a munkáltató, amelyeket nagy nehezen ki-harcolt a szakszervezet. A gázipar veszélyes üzem, ide különösen speciális szakértelmet igénylő dolgozók kellenek, ám mivel képzésre, fiatalításra nincs pénz, folyamatosan növekszik az átlagéletkor. Igaz, új jelentkezők sincsenek, hiszen ez, az említett körülmények és a veszélyek miatt nem vonzó szakma, ráadásul nincs fejlesztés, a bérek nem versenyképesek, nincs jövőképe, és a cégek a csőd szélén egyensúlyoznak, küzdenek a túlélésért.

VEGYIPARI DOLGOZÓ: Kiadja a Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége
FELELŐS KIADÓ: Székely Tamás • Szerkesztő: a szerkesztőbizottság
ISSN-0230-2934 • 1068 Budapest, Benczúr utca 45. • 1406 Budapest, Pf. 29
Telefon: 4612-400 • Fax: 4612-499 • E-mail: mail@vdsz.hu • www.vdsz.hu

A VDSZ otthon van a világban

Nemzetközi kapcsolatok

Az elmúlt években a VDSZ egyedülállóan jó széleskörű nemzetközi kapcsolatokat épített, tagja minden szervezetnek, amely ma számít Európában és a világban. Összeállításunkkal a teljesség igénye nélkül adunk ízelítőt a szakszervezet határokon kívüli tevékenységéről.

2010

Békés séta a hídon

Nemzetközi szolidaritási sétával tiltakoztak 2010. október 7-én a magyar- és a szlovák vegyész szakszervezetek küldöttei Esztergomban, a Mária Valéria hídon. A szakszervezetek a kedvezőtlen munkakörülmények, a növekvő munkanélküliség, az egyre nagyobb méreteket öltő feketemunka, valamint a magyar új Munka törvénykönyvében tervezett változtatások ellen demonstráltak.

Európa tiltakozott

Több százazres tömeg tüntetett szeptember 29-én Brüsszelben, az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) által

szervezett demonstráción, a gazdasági válság következtében hozott intézkedések ellen. A brüsszeli akcióval párhuzamosan, Spanyolországban általános sztrájkot hirdettek a szakszervezetek, de tiltakozó megmozdulások voltak Portugáliában, Olaszországban, Lettországon és Lengyelországban is.

2011

Az ILO kíméletlenül kritizálja az Mt.-t

Az új Munka törvénykönyve-tervezet azonnali visszavonását követelik a szakszervezetek, ugyanis a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet – ILO – is több tucatnyi kivetnivalót talált a javaslatban – jelentette be a vegyipari szakszervezet (VDSZ), amely elsőként fordította le az angol nyelvű kritikát. Az ENSZ szakosodott szervezete egyebek mellett hiányolja a tervezetből a szociális párbeszéd garanciáit, a véleménynyilvánítás szabadságát, a nő és férfi munkavállalók közötti esélyegyenlőséget, valamint a szakszervezetek működésének feltételeit.

2012

Nemzetközi tiltakozás a szakszervezetekért

Közös nyilatkozatban hívták fel a figyelmet a kormányok és a szociális partnerek kapcsolatának javítására a nemzetközi szakszervezetek, az EMCEF, az EMF, és az ETUF-TCL végrehajtó bizottságai január végén, Brüsszelben. A nemzetközi szervezetek küldöttei – így a VDSZ is – tiltakozik azon lépések ellen, amelyek akadályozhatják a munkavállalói érdekvédelmi jogainak érvényesítését.

Közös szövetség 22 millió munkavállalóért

22 millió munkavállaló érdekeit képviselő, közös európai szövetségbe tömörült május közepén három nemzetközi szakszervezet: az Európai, Bányaiipari, Vegyipari, Energiaipari Szakszervezet (EMCEF), az Európai Fémmunkások Szakszervezete (EMF), és az Európai Textil-, Ruházati Szakszervezet. Az új szerveződés, az Európai Ipari Szakszervezet (EIWF – Industri-ALL) megalakulása olyan példája az összefogásnak, amelyet a VDSZ itthon évek óta szorgalmaz, s a jövőben az eddiginél is határozottabban képviseli ezt az irányt.

2013

Az ILO figyel

Nemzetközi segítséget kérnek a magyar szakszervezetek az új Munka törvénykönyve mielőbbi módosításához. A szabályozás visszasságairól, a magyar munkavállalók kiszolgáltatottságáról és a hazai érdekegyeztetés totális szétveréséről tájékoztatták az ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezetének (ILO) főigazgatóját. Guy Ryder felkérte a magyar érdekvédelmi vezetőket, hogy hivatalosan is juttassák el a szervezethez a kifogásaikat, hogy azokat nemzetközi fórumokon is értékelhessék. A konföderációs vezetők remélik, az ILO kiemelten figyeli majd, hogy a kormány betartja-e az érdekegyeztetésre vonatkozó nemzetközi elvárásokat.

A nemzetközi helyzet sem „rózsás”

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) olaszországi képzési központjában, Torinóban tartották idén a világ-szervezet esedékes képzését. A februári ötnapos rendezvény során az Industri-ALL európai szakszervezetek tisztségviselői olyan információkat és „tudásanyagot” kaptak, amelyet az országos és helyi szintű munkájuk során is alkalmazni tudnak, sőt, tovább is adhatnak.

20 ország, száz küldötte a Benczúrban

Húsz ország száz küldötte vett részt azon a gigantikus méretű Nemzetközi Gumiipari Világkonferencián, amelyet a VDSZ a budapesti Benczúr utcai székházában rendezett 2013. április 22- 24-e között. A

Merkel: Együtt kell működni a szakszervezetekkel

termelés globalizálódása miatt elkerülhetetlen, hogy a munkavállalói érdekvépviseletek, a szakszervezetek is globálisan szerveződjenek – mondta a gumiipari világkonferencián Kemal Öziken, a gumiipari szakszervezeteket is tömörítő nemzetközi ipari szakszervezeti szövetség, az IndustriALL helyettes főtitkára. A globális szakszervezeti szövetség 140 országban 50 millió munkavállalót tömörít, főleg az energia- és a vegyiparból.

Fiatalok az IndustriALL-ban

Európaszerte óriási probléma és minden ország szakszervezetének nagy kihívást jelent a fiatalok munkanélkülisége és ideiglenes foglalkoztatása – ez volt a központi témája az IndustriALL európai szakszervezet ifjúsági tagozatának szeptember 27-i soros ülésén, amelyen a VDSZ ifjúsági tagozatának néhány küldötte is részt vett.

2014

Új irányt Európának

Több tízezren tüntettek április 4-én Brüsszelben, az Európai Szakszervezetek Szövetsége (ETUC) felhívására azért, hogy tömegesen tiltakozzanak a megszorítások politikája ellen. A VDSZ is ott volt. Az Európa számos országából érkezett szakszervezeti vezetők beruházásokat, minőségi munkahelyeket és egyenlőséget követeltek.

Pillanatképek

Nem könnyű tételesen felsorolni azokat az akciókat, tiltakozó megmozdulásokat és egyéb rendezvényeket, amelyeket a VDSZ az előző kongresszus, 2009 novembere óta szervezett, vagy éppen szolidárisként részt vett rajta. Pillanatképekben felidézünk néhányat, a „legütősebbek” közül.

2010

Teltház, parázs vita

Nagy érdeklődés kísérte a VDSZ és az ÁPB közös rendezvényét, a Munkajogi Konferenciát, amelyet a vegyipari székházban tartottak 2010. november 22-én. Alig több, mint egy hónapon belül ez

volt a második teltházás szakmai rendezvénye a szakszervezetnek, amelyen az előadás kezdetére mintegy kétszázan foglaltak helyet a díszteremben. A színvonalra a kiváló szervezés mellett a meghívott előadók személye is garancia volt, s a hallgatóság ezúttal sem csalódott. Dr. Kiss György, Dr. Berke Gyula, Dr. Horváth-Lénárt Szilvia, és Szabóné Dr. Dénes Éva előadása az utolsó pillanatig ébren tartotta a közönség érdeklődését.

Betelt a pohár

A VDSZ kezdeményezésére 2010. november 5-én megalakult Állandó Ágazati Szakszervezeti Fórum (ÁÁSZF) ülésén 16 érdekvédelmi vezető a kormány erő-

szakpolitikája elleni csatlakozásra szólított fel minden ágazatot, konföderációs hovatartozástól függetlenül.

● Mozgalmas évek

2011

Elveszett sztrájk törvény

Előzetes társadalmi egyeztetés nélkül módosította az Országgyűlés a sztrájk törvényt, s ezzel csorbultak az érdekvédelem alapvető jogai – vélik a szakszervezetek, többek között a VDSZ is. A változtatás lényege szerint a jövőben csak akkor sztrájkolhatnak a lakosságot

érintő alaptevékenységben dolgozók, ha a cégvezetéssel megegyeztek az elégséges szolgáltatás mértékéről. Amennyiben ez nem sikerül, akkor a munkaügyi bíróságnak kell meghatároznia a részleteket. A munkáltatók kedvezően, az érdekvédők pedig felháborodva fogadták a szakszervezetek érdekvédelmi eszközének korlátozását.

„Rabszolga-rendszer” ellen tüntet a VDSZ

Szakmai egyeztetést követel a VDSZ – is – a Munka törvénykönyvének módosítása ügyében, s elutasítja azokat a megfontolatlan intézkedéseket, amelyek hátrányos helyzetbe hozzák a munkavállalókat, mert megfosztja őket

korábbi jogaitól. A szakszervezet szakértői szerint a munkaerő kölcsönzéssel kapcsolatos módosítások, vagy például a próbaidő meghosszabbítása a rabszolga rendszerre emlékeztető rossz intézkedések. A VDSZ ezért minden alkalmat megragad, hogy tiltakozzon a tervezett intézkedések ellen, ezért – is – szolidárisak a folyamatosan tüntető fegyveres és rendvédelmi szervezetekkel. A VDSZ a Munka törvénykönyve változtatásai elleni küzdelmet is felvette arra a „listára”, amelyen azok a célok szerepelnek, amelyekért minden eszközzel harcol. A korengedményes és a korkedvezményes nyugdíj állandósítását évek óta szorgalmazza a vegyipari szervezet, s e kedvezmények megtartásáért tüntettek és tüntetnek a szervezet képviselői.

Bekerítették a Parlamentet

Tekintélyt parancsoló, „félelmetes” erőt sugalló tömeg gyűlt össze május 6-án, a fegyveres és rendvédelmi dolgozók újabb tüntetésére. A szervezet minden eddiginél nagyobb figyelemfelkeltő megmozdulást tartott: három műszakban és háromféle módon demonstrált jogai, elsősorban a kedvezményes nyugdíj elvesztése, valamint a Munka törvénykönyve módosítása ellen. A VDSZ már korábban szolidaritást vállalt a fegyveresekkel, így az elnökségből és a tagok közül most is jó néhányan részt vettek a délelőtti gyalogos, a délutáni autós és az esti fáklyás, élőláncos tüntetésen.

Országos tiltakozóhullám

Országos tiltakozóhullámra készül a VDSZ, tervek szerint folyamatosan változó helyszíneken és időpontokban vonulnak majd utcára – jelentette be a nyilvánosságnak májusi közleményében a

szervezet. A sorozat Kazincbarcikán kezdődött; a helyi érdekvédelem kezdeményezésére vonultak utcára a vegyészek és a más ágazatból csatlakozók. A VDSZ a korkedvezményes nyugdíjak megvonása ellen tiltakozik, s követeli az egyeztetés nélküli, egyéni képviselői indítványokon alapuló döntések megszüntetését, valamint az érdekegyeztetési rendszer visszaállítását.

Gigatüntetés autókkal és bohócokkal

Óriási dugót okozott országszerte június 16-án délután a szakszervezetek tiltakozó demonstrációja. Budapesten 300-

nál több, transzparenssekkel, zászlókkal felszerelt autó – sok közülük VDSZ-es felirattal – indult el hangos dudálással a Hősök teréről, hogy forgalomlassító vonulással felhívják a figyelmet a kormány elfogadhatatlan intézkedéseire. A fővárosival egy időben országszerte, 19 megyeszékhelyen is hasonló tüntetéssorozat indult.

Félpályás letámadás

Az ország több, mint száz helyszínén, több ezer gépjárművel demonstráltak november 4-én – is – a szakszervezetek.

A júniusban meghirdetett D-Day akció-sorozat részeként október 3-a óta szerveződtek a forgalomlassító demonstrációk. A november 4-i megmozdulást más konföderációtól egyesek szerették volna a sajátjukként irányítani, de szerencsére a résztvevők sokkal okosabban viselkedtek, nem hagyták. A VDSZ tagszervezetei békés módszerekkel, de határozottan uralták a maguk szervezte megmozdulásokat. A közös cél és az egyre határozottabban érezhető kormányzati szándék, a szakszervezetek ellehetetlenítése, helyi szinten összekovácsolta az „útonállókat”, s nem foglalkoztak az addig csendben mutyizó konföderációs vezetőkkel. A szervezkedés meglepő méreteket öltött, s tömeges civil mozgalommá fejlődött.

2012

Többkulcsos adót követelt a VDSZ

Igazságos többkulcsos adórendszert követel a vegyipari szakszervezet, s hogy ennek nyomatékot adjon, a legnyomorgatottabb réteget, a munkanélküliek és minimálbérből élők tömegét is mozgósította május 1-jére. A VDSZ az újabb adótervek hatására úgy véli, itt az ideje, hogy a munkából kiszorult, megélhetési gondokkal küzdő emberek megmutassák az erejüket, s egységbe tömörülve követeljék: ne sarcolja őket tovább a kormány.

Mt: Vélemények és javaslatok

Számos ponton élesen kritizálja a VDSZ a „Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti” rendelkezéseket és módosításokat. A gyűjtemény, amelyet a szakszervezet jogászai dolgoztak ki a VDSZ hivatalos szakmai véleménye is a várható változásokról.

2013

Székely váltotta Borsikot

Székely Tamás váltotta Borsik Jánost az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége (ASZSZ) élén. A vegyipari szakszervezet (VDSZ) elnöke 2013. december 17-én, a szervezet tisztújító kongresszusán kapott bizalmat a küldöttektől.

A konföderáció új vezetője a programjában kiemelte a szakszervezeti mozgalom megújulásának fontosságát, hiszen – mondta – tíz éve mást sem hallani a hat konföderációs elnöktől, mint azt, hogy egységes, erős érdekvédelmet kell létrehozni. Az új elnök munkáját négy társelnök segíti: Székely Sándor (Teherfuvarozók Európai Szakszervezete), dr.

Várnai Zsuzsa (Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakszervezet), Baranyai Zoltán (Közüti Közlekedési Szakszervezet), Gulyás Attila (Városi Tömegközlekedési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége).

Szembesüljenek a tettükkel!

Gyárlátogatásra hívja az Országgyűlés Foglalkoztatási és Munkaügyi Bizottságának tagjait a vegyipari szakszervezet

(VDSZ) azért, hogy lássák, mit tesznek azokkal a dolgozókkal, akikről elvették, vagy éppen készülnék elvenni a kordedvezményes nyugdíjazási lehetőséget – jelentette be a szakszervezet annak kapcsán, hogy elkezdődik a még meglévő kordedvezményes rendszer átvilágítása. A munkavállalók 20 százaléka megromlott egészségi állapota ellenére kénytelen még a nyugdíja előtti utolsó években is több műszakban, vagy veszélyes körülmények között dolgozni. A VDSZ kidolgozta saját javaslatát a korai nyugdíjazásra, az üzemben ezt is át fogja nyújtani a politikusoknak.

2014

Most szavazni kell!

El kell menni szavazni. A választásokkal kapcsolatban mindössze ennyit állítanak – de azt igen határozottan – a szakszervezetek, s felelős magatartásra, vagyis aktív részvételre biztatnak minden magyar választó polgárt. Voksoljon mindenki szíve szerint arra a pártra, amelyiktől azt reméli, hogy a következő négy évben a lehető legjobban, a legtisztességesebben fogja kormányozni az országot! Ez az időszak az, amikor nagyon igaz a mondas, miszerint a sorsunk a saját kezünkben van. Itt az ideje – véli a szakszervezet –, hogy mindenki vegye komolyan azt

a pillanatot, amikor fordíthat a sorsán, vagy éppen 4 évvel meghosszabbíthatja a jelenlegi helyzetet. A szavazófülkében, az urnánál mindenkinek már csak a saját lelkiismeretével kell elszámolnia azért, hogy hova teszi a voksát. Ez magánügy. A lelkiismerettel viszont a fülkékben már nem lehet baj, mert aki odáig eljut, az elkönyvelheti: megteszi a legtöbbet, amit ebben a pillanatban tehet az országért, a családjáért, magáért.

VDSZ: szakképzési vészhelyzet

Sürgős egyeztetést szorgalmaz a szakképzés újrarendezéséről a foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkárral a legnagyobb ipari szakszervezet, a VDSZ. A több tucatnyi szakmát tömörítő ágazat a legnagyobb vesztese a szakmunkásképzés elsovasztásának, ezért az elnök konkrét javaslatot tenne azok pótlására, tanműhelyek kialakítására, a tervezett ösztöndíjak és munkahelyi támogatás felhasználására.

Egy ígéretes kezdeményezés

● Az akcióegységtől a D-Day-ig

Széleskörű összefogással akcióegység alakult 2011 júniusában, hogy a szakszervezetek jelentős része együtt lépjen fel a munka világát érintő kedvezőtlen kormányzati döntések, az alkotmányos jogok elvesztése, a nyugdíj- és az érdekegyeztető rendszer totális szétverése ellen. A csaknem ötven szakszervezet és néhány civil tömörülésből álló egység döntött a szeptember 29-én kezdődött akcióról, sztrájk- és demonstrációsorozatról. Ez az időszak az emlékeztető, 1944-es normandiai partraszállásról, a D-Day-ről kapta a nevét. A megmozdulás az elmúlt évek legharciasabb szakszervezeti tiltakozó akciója volt.

Ez már akkoriban is aktuális volt

A magyar szakszervezeti mozgalom lassan 200 éves, ennyi idő alatt több „vérkorszakot” is átéltek, s a 40 éves szocializmus, de a privatizáció idején is aktív érdekképviseleti munka folyt – mondta a D-Day akcióorozat előkészítése idején Székely Tamás. Kormányok jönnek, mennek, de nem hagyjuk, hogy a hatalom arroganciája „bedarálja” a munkavállalók egyetlen mentsvárát. Most különösen erősnek kell lenni, mert határozott jelei vannak a jogi szabályozás „elkeletiesedésének” – utalt az ázsiai munkakultúra folyamatos erősödésére. Ebből a küzdelemből győztesen, megújulva kell kikerülniük a szakszervezeteknek – válaszolta Székely arra a kérdésre, hogy maga alá gyűrheti-e végleg a hatalom a hazai érdekvédelmet.

A szakszervezetek.hu kérdésre Székely akkor kijelentette, hogy egyre inkább hiszi, hogy a retorziók miatt

félelemben élő embereket fel lehet rázni, hogy kiálljanak a jogaikért. Persze nem az íróasztal mellől – tette hozzá határozottan. – „El kell menni az emberekhez, a tagjainkhoz, mert a feszültség egyre erősödik. Ha ma – június 30-án –, a tanácskozáson résztvevő szakszervezetek nem kötnek „vérszerződést” akkor meg fog történni a lendület. Ennek ellenére a VDSZ vezetése – tagságának egyértelmű támogatása mellett – úgy döntött, továbbmegy. Biztosan lesznek olyanok, akiket még egy ideig lehet hitegetni. A mi tagjainkat már nem. Ezért a VDSZ felszállt arra a vonatra, amely elindult a szövetségesekkel a munkavállalók érdekeinek képviseletére. Aki erről a szerelvényről lemarad, az nagyon rosszul fog járni. De az indulás előtt némelyik szervezetnél még tanácsot kell...”

A különféle országos demonstrációból álló sorozat egy közös kiáltvánnyal indult, s a Magyar Szakszervezeti Terv részeként aposztrofálták a szervezők, amelyek közül az előkészítésben oroszán részt vállalt a VDSZ. Székely Tamás elnök akkori nyilatkozatai szerint hosszú évek óta nem voltak ennyire egységesek a szakszervezetek – beleértve a nagy konföderációkat is –, mint akkor, a kedvezőtlen kormányzati intézkedések hatására. Az elnök ezt az időszakot a magyar szakszervezeti mozgalom sorsfordulójának minősítette, mert a magyar szakszervezeti mozgalom résztvevői végre úgy döntöttek, hogy nem hátrálnak meg a hatalom elől. A kormány ámkfutása rá fogja kényszeríteni a szakszervezeteket, hogy megújítsák a mozgalmat, mert ha nem ezt teszik, akkor ezt a „meccset” a kormány fogja megnyerni – mondta az elnök. Arra a kérdésre, hogy a „fenyegetőzésen” kívül mit tehetnek a szakszervezetek ebben a helyzetben, Székely határozottan kijelentette, hogy eddig sem fenyegetőztek, s ez után sem fognak. Teszik a dolgukat, amit a tagok egyre inkább elvárnak tőlük. Elsősorban érzévekkel próbálkoznak, tényeket sorakoztatnak fel, szakmai javaslatokat tesznek a dilettáns, átgondolatlan intézkedések ellen, amelyek nyomorba döntik a munkavállalókat – szögezte le. És vannak olyan eszközök, amelyekkel a szakszervezeteknek, ha másképp nem megy, mindenképpen élniük kell. Ezzel az elnök nyilvánvalóan az előttük álló akciósorozatra utalt.

„PARTRASZÁLLÁS”, ötvenezer emberrel

Az ígéretes 2011. szeptember 29-i megmozdulás egy napja. Részlet a Vegyipari Dolgozó akkori beszámolójából.

Legalább ezren voltak már az Alagút mellett, a budai Sikló előtti téren, amikor a hangszórókból hirtelen felharsant Orbán Viktor egy 2006-os gyűjtőhangú beszédének részlete: – „Ma nem az a tét, hogy rabok legyünk, vagy szabadok, a tét ma az, hogy győztesek leszünk, vagy csak résztvevők, vagyis vesztesek. Beletörődünk, hogy évről évre rosszabb, vagy élhetünk jobban. Ez a kérdés kedves barátaim!” A bejátszást a tömeg hangos fütytüsszóval és kiabálással fogadta, ám ekkor feldübörgött a D-Day, a normandiai partraszállás hatásos zenéje, s Árok Kornél, az Akcióegység operatív törzs egyik vezetője a kamerák és a fotósok keresztútjében, óriási ováció közepette drótkötélen leereszkedett az Alagút tetejéről a térre, a színpad mellé.

Székely Tamás, a VDSZ elnöke, az operatív törzs másik tagja a színpadra lépve felszólította a többeszes tömeget: „Mutassuk meg, hogy megőrizzük azt a demokráciát, amit 21 év alatt felépítettünk.” Arra biztatta az egybegyűlteket, hogy együtt mutassák meg, megőrzik ezt az országot, az értékeit, az emberek jogait.

Változatok szolidaritásra

● Pillanatképek

A szolidaritás az egyik legfontosabb jellemzője és erénye egy szakszervezetnek. A VDSZ-nek legalábbis az. Az alábbi összefoglalóban képekben és rövid szöveggel is felvillantunk néhány emlékeztető, drámai eseményt, amikor a VDSZ keményen kiállt a sértettek, károsultak mellett. Ilyen szempontból 2010 különösen emlékeztető év volt.

Arvízkárosultakon, többször, többféleképpen is segített a VDSZ, most az egyik legemlékeztetősebbet, a Tardona patak 2010-es rombolását idézzük fel röviden. A Vegyipari Dolgozó olvasóinak akkoriban Eördöghné Pataki Irén, a KVSZ elnöke, valamint Varga Mihály, a PKDSZ elnöke segített bemutatni a történeteket. Tőlük, első kézből tájékozódhattunk, milyen pusztítást végzett a máskor csendes kis Tardona patak, amely néhány óra alatt nagy erejű sárga folyóvá duzzadva zuhogott alá a városon, kíméletlenül nekiment a Kazincbarcika egyik legforgalmasabb utcájában a négy- és tízezeres házaknak, autóknak, embereknek, állatoknak – írta a KVSZ elnöke, aki az akkori cikkben részletes és drámai képet festett a kíméletlen pusztításról. A legyőzhetetlen áradat a város „falusi” részét is elérte, s ott még nagyobb erővel tombolt, károsultak ezreit hagyva maga mögött. Családok tucatjai váltak földönfutóvá, egész élet munkái mentek tönkre, és sokaknak esélyük sem volt rá, hogy valaha is pótolják az elveszett értékeket. A VDSZ tagszervezetei összefogva segítettek rajtuk. A

KVSZ és a PKDSZ irányításával nemcsak élelmiszert, használati tárgyakat és ruhát, hanem pénzt is gyűjtöttek a szerencsétlenül járt embereknek.

A pusztító vörösiszap

Átszakadt az ajkai timföldgyár iszaptározója 2010 októberében, s a nagy erővel kizúduló, több ezer köbméter vörös anyag előntötte, vastagon belepte a környező településeket: Devecsert, Kolontárt és Somlóvásárhelyt. Volt, ahová két méter magasan érkezett és pusztított az ár. Nyolc ember meghalt, sokan megsérültek, felmarta a testüket az erősen lúgos iszap. Ökológiai katasztrófát emlegetett a világ, családok tucatjai lettek földönfutóvá.

A VDSZ elnöke az eset másnapján, kora reggel a helyszínen volt, s Pad Ferencel, az Ajkai Alumíniumipari Szakszervezet (AASZ) elnökével közösen próbálták csillapítani a felkorbácsolt kedélyeket, a cég elleni indulatot azért, mert a közvélemény, a média és jó néhány kormánypárti politikus „fejeket” követelt, elvárták volna a cég azonnali bezárását. Az elnököknek azonban több ezer dolgozó munkahelyét kellett menteni, miközben a szerencsétlenül járt családokon is segíteni próbáltak.

Az esetnek – mint azóta már tudjuk – súlyos következményei lettek: a gyár tevékenységét jelentősen megnyirbál-

ták, s a teljes bezárás, a tömeges munkanélküliség árnyéka lebegett a térségben élők feje felett. A VDSZ minden lehetséges eszközzel segítette a helyi szakszervezet küzdelmét, közös sajtónyilatkozatokban, a parla- ➤➤➤

» menti politikusoknak címzett, csaknem 6 ezer aláírást tartalmazó petícióval és széleskörű gyűjtéssel támogatta az AASZ munkáját.

Kísérteties hasonlóságok

A VDSZ működési területén az elmúlt években számos céget bezártak és ezeket tettek utcára. Olyan rútul azonban sehol nem bántak el az emberekkel, mint 2009-ben a Piszkei Papírgyárban és idén – 2014-ben – az EVM Háztartásvagyipari és Kozmetikai Zrt.-nél. A két eset kísértetiesen hasonló: a tulajdonos eltűnt, az embereket nem küldték el, nem volt kinél felmondjanak, s egy idő után már bért sem kaptak, de a cégnél tartott papírjaik híján még munkanélküli segélyért sem folyamodhattak. A VDSZ mindkét alkalommal szilárdan kiállt a dolgozók mellett. Tüntetésekkel, az EVM esetében a gyár blokád alá vételével, sztrájkossággal, a cég jogászának az irodája elé szervezett tüntetéssel, jogi képvisellel és tanácsadással, valamint a Vegyész-kassza gyorssegélyével is támogatta, kezébe vette, irányította a szerencsétlenül járt emberek védelmét. A piszkeiek ügye már a múlté, az EVM-esek azonban még küzdenek a cégnél maradt pénzükért, az ügy jogszerű lezárásáért.

„Szolidaritást! Demokráciát!”

Szokatlanul széleskörű összefogással tiltakoztak a szakszervezetek 2014. augusztus 8-án, a Hankook dunaújvárosi gyára előtt a dél-koreai cég személyzeti politikája ellen. A demonstrációt a VDSZ szervezte, de mind a hat szakszervezeti konföderáció képviseltette magát, s tagszervezetek jöttek az ország minden tájáról, több százan. A gyár képviselői közül senki nem jött ki.

Ezúttal nem a cégnél szokásos, évek óta tapasztalt szakszervezet-ellenes magatartás, hanem egy konkrét ügy miatt szólította egy-ségbe a VDSZ a teljes hazai érdekvédelmet: „mondvacsinált okok alapján rendkívüli felmondással kirúgták a cégtől a Dunaújvárosi Gumigyártók Szakszervezete vezetőjét, Bognár Ferencet”.

– Ebből a gyárból egyetlen év alatt két választott tisztségviselő került az utcára rendkívüli felmondással, négy pedig maga mondott fel – mondta Székely Tamás, a VDSZ elnöke a Népszabadság tudósítójának.

Bognár Ferenc Hankook-sapkában és szakszervezeti dzsekiben már jóval a tüntetés előtt a helyszínre érkezett. Előbb a gyárba akart bejutni. Igaz, július 21-én rendkívüli felmondással eltávolították a cégtől, ám választott szakszervezeti vezetői tisztsége még négy évig hatályban van. Most egy hivatalos igazolásért jött, de nem engedték be a kapun, azt ígérték neki, postán elküldik az iratokat.

Bognárt már 2009-ben ki akarták rúgni, de ahhoz kellett volna a VDSZ hozzájárulása is, amit nem kapott meg a munkáltató. A mostani jogszabályok szerint viszont már nincs ilyen védettség, a VDSZ egyetértését nem kell kikérni. Valószínűleg zavarja a dél-koreai tulajdonosokat a szakszervezet érdekvédelmi jogosítványa, ezért kerestek ürügyet az eltávolításomhoz – összegezte cikkében az újságíró.

Bognár Ferenc esete felér egy végtelen történettel: követhetetlen perek sorozata, felfüggesztés, rendelkezésre állás, állásidő, nem a végzettsége szerinti megbízás, stb.

A Hankook közleménye szerint azért mondtak fel neki, mert „valótlan információra hivatkozva kért és kapott engedélyt távolmaradásra a munkától”.

Bognár Ferenc jogi egyetemre jár, s a tanulmányaihoz kapcsolódó szabadságigénylések állnak a munkaügyi vita középpontjában. A munkáltató azzal érvel, hogy a szakszervezeti vezető tudatosan félrevezette őket. A tüntetésen többen is úgy fogalmaztak: azért rúgták ki Bognárt, mert jogot tanul, hogy hatékonyabban meg tudja védeni a szakszervezeti tagság érdekeit a gyárban. A Hankook ezt tagadja, s állítja: munkaügyi kérdésről van szó, amelynek semmi köze nincs az érintett szakszervezeti tevékenységéhez.

A szervezők nem is gondolták, hogy ilyen sok szakszervezet küld képviselőt, s ad ki kemény hangú szolidaritási nyilatkozatot. A tüntetők között ott volt Pataky Péter, a Magyar Szakszervezeti Szövetség elnök, Kuti László, az Értelmi-

ségi Szakszervezetek elnöke, ott voltak a Liga szakszervezetek, s bátorító, egyetértő nyilatkozatot adott ki Palkovics Imre, a Munkástanácsok vezetője is. A nemzetközi szinten igen tekintélyes, 50 millió munkavállalót képviselő Industrial Global Union főtájkára levelében teljes körű támogatást ígért, s követelte a szakszervezeti vezető visszahelyezését a munkakörébe.

Székely Tamás a tüntetők nagy felhőrdülése közepette hangsúlyozta, hogy a Hankook a kormány kiemelt stratégiai partnere, így különösen elvárható, hogy együttműködjön, tárgyaljon a szakszervezetekkel a magyar jogszabályok értelmében.

Követeljük! Szolidaritást! Demokráciát! – kiabálták kórusban. Az egyik transzparensre Hofi Géza dalának sorát írták: Az igazságból elveszett az „i”.

A korengedmény nem kerül le az asztalról

● A VDSZ nem enged

A korengedményes és korengedményes, valamint a nők 40 éves szolgálati idő után járó idő előtti nyugdíjazás nemcsak szívügye a VDSZ-nek, hanem tízezrek életét alapvetően meghatározó probléma is. A szakszervezet hosszú évek óta harcol ezekért a bizonyos szakmákban és munkakörökben, főként a folyamatos műszakban dolgozók számára létfontosságú kedvezményekért. Összeállításunkban az elmúlt években rendezett konferenciák, tüntetések, szakmai javaslatok között tallózunk.

Tíz éve is lehet már annak, hogy a VDSZ a zászlajára tűzte a korengedményes és korengedményes nyugdíjrendszer stabilizálását, sőt az érintettek körének bővítését. Mostanra kiderült, nemhogy bővíteni, de még stabilizálni sem sikerült egyfajta kedvezményes rendszert, a kormány éppen most készül eltörölni mindenfajta lehetőséget.

A szakszervezet és a nők 40 éve

A 40 év szolgálati idő után járó nyugdíj ügyében 2010-ben népszavazást kezdeményezett a szakszervezet. A beadványt az Országos Választási Bizottság (OVV) jóváhagyta, így a VDSZ-nek viszonylag jó esélye volt törvénybe foglalni a szolgálati időhöz kötött nyugdíjaztatást. A bejelentésnek nagy visszhangja volt, s a hír hallatán a kormány is előrukkolt egy hasonló elképzeléssel, ám az ő tervekben csak a nők korai nyugdíjaztatása szerepel. A két program ettől kezdve némileg összemosódott, még a szakértők egy része is keverte a kétféle, egymástól független tervezetet. Azóta már tudjuk, a kormány-program győzött. De a szakszervezeti ötlet nyomán legalább azok a nők elmehettek – elmehetnek – nyugdíjba, akiknek összejött a 40 szolgálati év.

Teltházas konferencia

Zsúfolásig megtelt a VDSZ székházának szépen felújított díszterme 2010. október 18-án, azon a konferencián, amelynek a magyar nyugdíjrendszer volt a témája. Érdekfeszítő, színvonalas előadások, sürgető kérdések, indulatos hozzászólások és

időnként politikai feszültég jellemezte a napot. Vagyis, minden úgy sikerült, ahogy azt a szervezők – a VDSZ több tagszervezettel közösen – megtervezték. A rendezvényen százhatvanál többen vettek részt, a többségük nem csalódott. Vagy ha mégis, annak nem a szervezés volt az oka – az ugyanis profi volt –, hanem az, hogy a kormányhoz intézett kérdések egyikére sem kaptak kielégítő választ.

Ez nem játék!

A nyugdíj nem játék! – ezzel a felkiáltással hívta utcára 2011. április 9-én az embereket a vegyipari szakszervezet (VDSZ), azzal a céllal, hogy tömegek csatlakozzanak a Hősök teréről induló Európai Szakszervezeti Szövetség nemzetközi demonstrációjához. Az ágazatnál úgy vélték, a nyugdíjrendszer tervezett szétverése tagságtól függetlenül minden embert érint, senki nem lehet közömbös a hátrányos intézkedésekkel szemben. A szakszervezet már akkor attól tartott, hogy a magánnyugdíjpénztárak szétverése után a korengedményes és a korengedményes nyugdíj megszüntetése következik. Igaz, maguk a kormánytagok rendszeresen keverték a két kedvezményt, ezért úgy tűnt, maguk sem tudják, melyiket akarják eltörölni.

Kétszer nyolc perc a nyugdíjért

A szakszervezet minden alkalmat megragad, hogy felhívja a döntéshozók figyelmét a kedvezményes nyugdíjrendszer megtartására. Az egyik ilyen alkalommal csak fiatalok demonstráltak, hiszen az

ő nyugdíjuk – is – kétséges. Volt olyan nap, hogy Budapesten egymás után két különböző helyen demonstráltak ugyanazért a célért: a kedvezményes nyugdíjrendszer megtartásáért.

Veszélyeztetett „műszakosok”

Egészségügyi felmérést végzett a műszakosok körében a szakszervezet azért, hogy a lesújtó összegzéssel is felhívja a politikusok figyelmét a folyamatos munkarendben dolgozók számára létfontosságú korai nyugdíjazás fontosságára. A vegyész vegyipari munkaruhában vitték be az országgyűlési képviselőknek címzett tanulmányt, amelyből megtudhatták a politikusok is – ha olvasták egyáltalán –, hogy milyen egészségkárosító hatása van a folyamatos műszakos munkának, s ezért szó szerint életveszélyes öregségi nyugdíjig foglalkoztatni őket.

Mi nemcsak kiabálunk

A VDSZ egyike azon kevés szakszervezeteknek, amely nemcsak tiltakozik bizonyos kormányzati döntések ellen, hanem értékes, használható, komoly szakmai javaslatot is letesz az asztalra. Így van ez a korai nyugdíjazással. A szakszervezet olyan javaslatot tett az asztalra, amely alapján a cégeknek „feleslegessé” vált dolgozókat 5 évvel az öregségi korhatár előtt kedvezményes nyugdíjba lehetne küldeni. Ez a központi költségvetést nem terhelné meg, mert a munkáltatókra épülne a rendszer. A munkáltatók partnerek lennének abban, hogy a járulékokat előre befizetve inkább nyugdíjazzák, mintsem az utcára tegyék a korosodó alkalmazottaikat.

● Meddig bírjuk?

A gyárból a sírba

Elfáradt, beteg emberek tízezrei tennék le a nehéz fizikai munkát az öregségi nyugdíjkorhatár előtt, de bármilyen veszélyes körülmények között dolgoznak is, erre jövőre már nem lesz lehetőség. A kormány ugyanis éppen totálisan eltörölni készül a korengedményes után a korekedvményes lehetőséget is. Pedig szó szerint életveszélyes bizonyos munkakörökben 60 éven felülieket dolgoztatni – állítja a legnagyobb ipari szakszervezet, amelynek elnöke a tapasztalatai mellett a KSH, és a nemzetközi adatokra is hivatkozik: tavaly több munkahelyi baleset volt, mint 2012-ben.

Csak az tudja, hogy mennyire embert próbáló erőfeszítés 60 éven felül „műszakolni”, naponta többször létrára mászni, órákig az állványzaton gebeszkedve falat vakolni, a gumigyári kazán mellett egész nap hajtani, vegyszeres levegőt szívní, vagy mondjuk, a tömegközlekedési járművek volánja mögött ülve koncentrálni a városi forgalomra, aki több évtizedet lehúzott már kemény fizikai munkásként, s tudja, esélye sincs idő előtt nyugdíjba menni. Nyugalmas irodákban, viszonylag könnyű munka mellett még csak-csak ki lehet bírni az öregségi nyugdíj, ám a nehéz, az egészségre ártalmas, netán folyamatosan több műszakban végzett munka olyan „gyilkos” menet, amelyet nem lenne szabad az utolsó pillanatig erőltetni. Márpedig a kormány éppen ezt teszi – állítja Székely Tamás, a legnagyobb ipari szakszervezet, a VDSZ elnöke. A vegyipari szakszervezet évek óta üti a vasat: meg kell tartani a korhatár előtti nyugdíjrendszert, hívják azt korengedményes, korekedvményes vagy éppen, ha úgy szimpatikusabb, akkor foglalkoztatáspolitikai megoldásnak. Szó szerint életveszélyes ugyanis a korhatár előtti rendszer totális megszüntetése – szögezi le az elnök. Néhány évvel ezelőtt több tucatnyi munkakörből, az egészségre ártalmas szakmák némelyikéből lehetett kétféle módon, korengedményes és korekedvményes lehetőséggel idő előtt nyugdíjba vonulni. Évente 30-40 ezer ember élt a lehetőséggel. Most is legalább ennyi ember venné igénybe a könnyítést, ám nem teheti. A korengedményes rendszert úgy szüntette meg a kormány, hogy talán fogalma sem volt a lényegéről, hiába mondták, írták a szakszervezetek – bármilyen furcsa – a munkaadókkal közösen. Egyszerűen érthetetlen, hogy miért nem hagyták tovább élni ezt a lehetőséget, hiszen ez egyetlen fillérrel sem terheli a költségvetést – mondja az elnök. A

korengedmény lényege, hogy a munkaadó évekre előre befizeti az elbocsátás előtt álló idősebb munkások teljes járulékát, hogy kedvezményes nyugdíjba, s ne az utcára küldje éppen azokat, akiknek életkoruk miatt esélyük sincs máshol elhelyezkedni – magyarázza Székely. Ez a megoldás többnyire szakszervezeti vívmány, és ott működik, ahol ezt a kollektív szerződés is tartalmazza. A 2008–2009 közötti gazdasági válság ideje alatt ezek menekültek meg így a munkanélküliségtől.

A költségvetés terhére évtizedekkel ezelőtt létrehozott korekedvményes lehetőséget pedig – amely alapján például a közlekedésben dolgozók, a röntgenesek, és még nagyon sok munkakörből korábban mehetek nyugdíjba – éppen most készül teljesen megszüntetni a kormány. Holott éppen, hogy nem eltörölni kellene, hanem átvizsgálni, újratölteni a listát, amely a kedvezményen járó munkaköröket tartalmazza, s be kellene emelni a rendszerbe a műszakos dolgozókat is. A szakszervezetek – élükön elsősorban a VDSZ – régóta harcol ezért, s a munkáltatók által korábban is finanszírozott ellátórendszer megteremtését javasolják. A részletesen kidolgozott ajánlat maximum 5 évvel az öregségi nyugdíj előtt állókon segítene. Őket ezzel a módszerrel nyugdíjba küldhetné a munkáltató, ha előre befizeti utánuk az államnak a járulékokat. Ennek a megoldásnak még foglalkoztatási előnyei is lehetnének, mert így az idősebbek helyett fiatalabb munkanélküliek kerülhetnének állásba. Meglepő – hívja fel a figyelmet az elnök –, hogy ezt a változatot a munkaadók is feltétel nélkül támogatnák. Egyre több helyről hallani olyan emberséges megoldást, hogy a nyugdíjhoz közeledőket csak papíron foglalkoztatják, nem kell bejárniuk, kapják a fizetésüket pluszjuttatások nélkül – magyarázza az elnök. A szakszervezetek évek óta követelik a kedvezményes nyugdíjrendszer megtartását, pontosabban ma már

a visszaállítást, s hogy nyomatékot adjanak ennek, október 7-én, a Tisztes Munka Világnapján megmozdulást, látványos flashmobot – villámakciót – szerveznek.

Alvászavar, magas vérnyomás és emlőrák-veszély

A folyamatos műszakban dolgozók lehangoló fizikai, pszichológiai és egészségi állapotban vannak – hivatkozik az elnök egy korábban végzett széleskörű felmérés, a Műszakos munkavégzés következményei című kutatás eredményére. A 200 oldalas könyvből kiderül, hogy beigazolódta a félelmek: a nyugdíjhoz közeledő, de az utolsó pillanatig munkára kényszerített ember, aki hosszú évek óta folyamatosan, éjjel-nappal dolgozik, erősen megromlott egészségi állapotban, fáradtan, betegen, fálsultan végzi a munkáját. Tízezrek dolgoznak ilyen állapotban, és ez szó szerint életveszélyes – szögezi le az elnök. Nem véletlen, hogy még mindig sok a munkahelyi baleset, azon belül is a halálos tragédia. Tavaly 17 361 ember sérült meg munkavégzés közben, s ez csaknem kétszázalékkal több, mint 2012-ben.

Az egészségügyi felmérés során feltárták a szakértők, hogy különösen a 60 körüli, több műszakban dolgozók szenvednek alvászavarban, magas vérnyomásban, pszichoszomatikus és szomatikus betegségekben. Az éjszakai munka a nőkre különösen rossz hatással van, körükben az átlagnál több az emlőrákos. Ez bizonyítottan az éjszakai pihenés hiányára vezethető vissza – olvasható a könyv szakmai összegzésében. Hasonló problémákat mutatott ki egy másik tanulmány is, amely kifejezetten a közlekedésben dolgozók körében készült. A veszélyes munka miatt itt is gondot jelent az idősebb korosztály foglalkoztatása. A kutatások a családi állapotokra, a magánéleti problémák egy részére is kiterjedtek, s kiderült, az éjszakai munkával, délutáni műszakkal járó munka miatt gyakran eltávolodnak egymástól a családtagok, mert keveset vannak együtt, a gyerekekkel is ritkábban találkoznak.

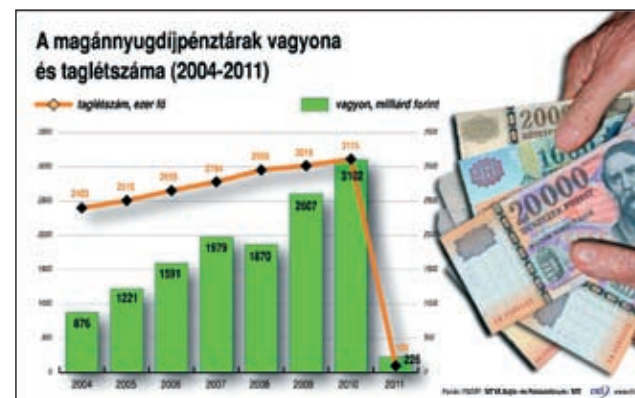
A korengedményért azért harcol a szakszervezet, hogy a 60 év körüli, nehéz munkát végző emberek nyugalomban, biztonságban tölthessék az öregségi nyugdíj hátralévő éveket, s ne az utcára kerüléstől kelljen rettegniük. Ezt diktálja a józan ész – jelenti ki határozottan Székely.

(<http://www.168ora.hu/itthon/gyarbol-egyenesen-sirba-130887.html>)

40 ezer jogfenntartó nyilatkozat a VDSZ-nél

● Magán-nyugdíjpénztári törvény

A magán-nyugdíjpénztárak megszüntetésének már a gondolata is kiverte a biztosítékot a VDSZ-nél, amely hónapokig küzdött a rendszer megtartásáért, s többször is követelte az ügy kapcsán született törvény azonnali megsemmisítését. Ezt még az Alkotmánybíróságnál is kezdeményezte, ám végül győzött a túlerő, a kormány.

2011

Alkotmánybírósághoz fordult 2011 januárjában a magán-nyugdíjpénztárak megszüntetése miatt a VDSZ. Beadványában az emberi méltóság, a személyes adatok és az önrendelkezési jog sérelmére hivatkozik, és a felülvizsgálat során kívüli lefolytatását kérte. A szakszervezet ugyanis alkotmányos szempontból súlyosan aggályosnak tartotta – s tartja azóta is – a magán-nyugdíjpénztárak működését szabályozó törvényt, mert annak több paragrafusa is sérti az emberi méltóságot, a személyes szabadságot és az önrendelkezési jogot.

A vegyipari szakszervezet elnöke szerint jogilag aggályos, egyebek mellett az a rendelkezés is, amely a magán-nyugdíjpénztári tagot személyes megjelenésre és nyilatkozattételre kötelezi, s a nyugdíjbiztosítási igazgatóságon kell nyilatkoznia arról, megtartja-e tagságát a privát rendszerben. A személyes megjelenésre és ügyintézésre kötelezés ugyanis az alapjog szükségtelen és aránytalan korlátozása – érvelt az elnök. Az érdekvédő szerint a módszer célja a szabad választás befolyásolása, megnehezítése, az elrettentés és a kefélemlítés. Ezzel az eljárás renddel és a tagság megtartásának pénzügyi következményével a jogalkotó egyértelmű célja, hogy a pénztártagok számára az állami nyugdíjrendszerbe való automatikus visszalépés legyen az egyetlen könnyű és gyors, elfogadható megoldás. A szakszervezet szerint az eljárás a szabad választás paródiája.

2012

Makacsul kitart véleménye mellett a vegyipari szakszervezet: alkotmányellenes a magán-nyugdíjpénztárak (manypup) megszüntetése, s az emberi méltóságot, valamint az önrendelkezési jogot sértő volt az állami rendszerbe való visszalépéssel vagy maradással kapcsolatos eljárás, többek között a személyes megjelenéssel járó nyilatkozattételre kötelezés – írtuk a Vegyipari Dolgozó 2012. májusi számában. A VDSZ-nél akkor úgy döntöttek, megismétlik korábbi alkotmánybírói beadványukat – amelyet visszacobbott az AB –, ám ezúttal a megváltozott jogszabályoknak megfelelően nem a szervezet, hanem magánszemélyek kérték a grémiumtól.

Az AB-hez címzett beadványnak fontos eleme volt néhány egykori pénztári tag írásbeli nyilatkozata, miszerint annak

idején nem önként, hanem a megfélemlítésre alapozott kormányzati kommunikáció hatására döntöttek az állami rendszerbe való visszalépésről. Féltek – írták a nyilatkozatokban –, hogy a magánrendszerben maradvák munkahelyi hátrányok érik őket, s hogy el

fogják veszíteni a későbbi nyugdíjukat, de legalábbis annak jelentős részét. Az átlépésről való nyilatkozat módja, a személyes megjelenés, a hosszas sorban állás megalázó, az emberi méltóságot sértő módon zajlott – jelentették ki a nyilatkozatzezők.

A VDSZ kezdeményezésére ekkor már 40 ezer olyan jogfenntartó nyilatkozatot helyeztek ügyvédi letétbe az érintettek, amelyben a megfélemlített emberek hasonló okokra hivatkozva kijelentették, hogy kényszer hatására léptek vissza az állami rendszerbe, s a körülmények kedvező változása esetére fenntartják magántagsági viszonyukat. Ezeket a nyilatkozatokat a VDSZ azóta is közzé teszi letétben őrzi.

Emlékezetes

....., hogy a VDSZ törvényjavaslat is fordult a miniszterelnökhöz és a parlamenti frakcióvezetőkhöz: a megmaradt manyp-tagok a megtakarításukat illetéktelenesen átvihessék az önkéntes nyugdíjpénztárba.

A személyre szóló levelekre összesen egyetlen válasz érkezett, „megfontolandó” megjegyzéssel Lázár János frakcióvezetőtől. Az eredmény mindenki előtt ismert: a kormány lesöpörte a színről a magán-nyugdíjpénztárakat.

● Minden évben: Tisztos munkát, tisztos bért!

A tisztos munkáért és annak megfelelő bérért világszerte minden évben október 7-én tüntetnek a szakszervezetek. Ezt teszi a VDSZ is már 7 éve, amióta csak létezik a Tisztos Munka Világnapja. Következő összeállításunkban pillanatképeket láthatnak az elmúlt 5 év október 7-i akcióiról, a teljesség igénye nélkül.

Hét éve már, hogy október 7-e a Tisztos Munka Világnapja lett, ezen a napon a világ számos pontján különböző akciókkal hívják fel a szakszervezetek a figyelmet arra, hogy munkavállalók tízmilliói dolgoznak tisztességtelen feltételekkel, embertelen körülmények között, törvénytelenül. A VDSZ minden évben demonstrált, egyebek között Esztergomban és Budapesten is rendszeresen részt vett – néha más szakszervezetekkel közösen – a rendezvényeken. Volt, hogy az ifi tagozat tagjai rabszolgaként vonszolták magukat végig a Rákóczi úton, máskor belvárosi forgalmas aluljárókban tartottak „forgalom-

A mi szakszervezetünk mindig ott volt

lassító”, figyelemfelkeltő demonstrációt, de arra is volt példa – többször is –, hogy Párkányban, a hídon sétáltak több külföldi szakszervezeti vezetővel közösen, jelezvén, a munkavállalók problémái összekovácsolják az országok érdekképviseleteit, s együtt lépnek fel az embertelenségek ellen.

2013: A Kossuth téren, együtt

Tavaly, 2013. október 7-én hat szakszervezeti konföderáció tiltakozott Budapesten, a Kossuth téren a Parlament előtt. Több száz, zömében fiatal szakszervezeti vezető és aktivista követelt tisztességes munkát, tisztességes bért a magyar munkavállalók számára. A megmozdulás célja mellett az összefogás volt a demonstráció nagy érdeme: hat konföderáció tagjai, hovatartozás nélkül, közös célért szervezkedtek.

Mi ez?

A tisztos munka fogalmát a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (International Labour Organization – ILO) vezette be és kezdte terjeszteni 1999-ben. A tisztos munka magába foglalja a munkavégzés lehetőségét, amely produktív és tisztos jövedelmet biztosít. Biztonságot és szociális védelmet nyújt a dolgozóknak és családjaiknak. Jobb kilátásokat biztosít a személyes fejlődésre és támogatja a társadalmi integrációt. Szabad a véleménynyilvánítás, alapjog a szervezkedés, és a munkavállalók részt vehetnek az őket érintő döntések meghozatalában. Garantálja az egyenlő lehetőségeket és bánásmódot mindenki számára.

A földön minden embernek lehetősége kellene, hogy legyen a munkára, amelyből biztosíthatja alapvető megélhetését. Am ez sajnos nincs így: az ILO becslése szerint csaknem 900 ezren dolgoznak kényszmunkaként az EU tagállamaiban, 30 százalékuk szexuális kizsákmányolás áldozata. Világszerte még ennél is sokkal riasztóbb a méltatlan munkát végzők aránya: csaknem 21 millió áldozata van a kényszmunkának, ezer emberből három kényszmunkát végez.

Több százan az NGM előtt

● Nyugdíjukért tüntettek

Akorkedvezményes és a korengedményes nyugdíjért, valamint a köztisztviselői bérbefagyasztás ellen tüntettek szakszervezetek a Nemzetgazdasági Minisztérium előtt. A VDSZ ezen a demonstráción is részt vett, erre a napra vidékről is felutazott a fővárosba több szakszervezeti vezető. Ez a tüntetés különösen fontos volt a VDSZ-nek, mert itt kezdődött az országos aláírásgyűjtési akció a korkedvezményes nyugdíjrendszer megtartásáért.

Akkor lehet tisztos munkáról beszélni, ha tisztességesen figyelembe veszik és elismerik az embert próbáló munkakörülményben dolgozók jogos igényét arra, hogy nekik is jusson tisztos öregkor – mondta Pataky Péter, a mintegy 250 ezer munkavállaló érdekeit képviselő Magyar Szakszervezeti Szövetség (MSzSz) elnöke. A tisztos munka világnapján megrendezett demonstráción több, mint kétszáz ember gyűlt össze a minisztérium előtt. A tüntetők zászlókat vittek, táblákat is tartottak. Az egyikre azt írták, „Tisztességes munkát, tisztességes béreket, tisztességes életet!”. Egy másikon ezt lehetett olvasni: „Biztos, hogy megéred a nyugdíjad?”

Pataky azt mondta, a korkedvezmény nem kegy, nem jótékonyosság. Hozzátette, az ilyen munkakörben dolgozó emberek, a bányászok, sugárveszélyes munkahelyeken, meleg üzemekben dolgozók a testi épségüket, egészségüket, családjukat áldozzák a munkáért. „Azt se tudják, mi a bányai!” – kiabálta valaki a tömegből.

Az MSZSZ elnöke szerint csaknem másfél hónapja konkrét javaslatokat adtak át a minisztériumnak arról, hogy fenn kell tartani a korkedvezményes nyugdíjrendszert. Ennek ellenére még nem kezdődtek meg az egyeztetések, pedig december 31-éig törvényt kell alkotni a közalkalmazottak jövedelméről, a korkedvezmény megtartásáról és rendezni kell a korengedményes nyugdíj helyzetét is.

A köztisztviselői bérbefagyasztásról szólva az MSZSZ elnöke azt mondta, százazreknek ezúttal is, immár hetedik éve azt üzeni a kormány, hogy be lesz fagyasztva a bérük, miközben a megélhetési költségek folyamatosan emelkedtek az elmúlt években.

A tüntetésen felszólalt Luc Triangle, az IndustriALL Europe, az Európában mintegy hatmillió munkavállalót képviselő nemzetközi érdekvédelmi szövetség főtárgyaló-helyettese is, aki magyarul köszöntötte a demonstrálókat, Tisztos Munkát! jelszóval.

Azt mondta, az IndustriALL Europe támogatja a szakszervezetek harcát. A kormánynak és a munkáltatóknak állniuk kell a szavukat – tette hozzá, amivel a tüntetők tetszésnyilvánítását váltotta ki.

A főtárgyaló-helyettes szerint azért van még mindig válság az Európai Unióban,

mert a kormányok megszorító intézkedésekkel, adónöveléssel, bércsökkentéssel kezelték a helyzetet. Ez még mélyebb válsághoz vezet, mivel a munkavállalók elveszítik vásárlóerejüket – tette hozzá.

Szerinte elfogadhatatlan, hogy kormányok – köztük a magyar kormány – nem tartják be a kollektív szerződéseket. Magyarországon a közalkalmazottaknak évek óta nincs kollektív szerződésük – jegyezte meg. Európának ma beruházásokra van szüksége a növekedés és az új munkahelyek teremtésének érdekében – jelentette ki Luc Triangle.

● *Együtt, erősebben*

Közös május elsejék

A május elsejék minden évben összehozzák az embereket, egy zászló alá tömörülnek a szakszervezeti tagok. Legalábbis a VDSZ-nél. Hosszú évek megfigyelése és tapasztalata szerint ugyanis minden felvonuláson a vegyipari szervezettől jönnek a legtöbben – az ország minden pontjáról – a városligeti majálisra, s előtte a közös felvonulásra.

„**E**gyütt erősebbek vagyunk!” – hirdette a VDSZ transzparensse már legalább 5-6 évvel ezelőtt is ezt az örökérvényű igazságot. A szakszervezetnél azóta is ez a mondat fejezi ki a legjobban az összetartozásban rejlő erőt. Nemcsak egyszerűen a sokaságról, mint erőről, hanem az összefogásról, az egy irányba való menetelésről, s a célokért való közös küzdelemlről van szó, mert ezekben az összetartásokban legalább olyan impozáns erő tud lenni, mint egy igazán impozáns tömegjelenetben. Vagy talán, még nagyobb.

A munka ünnepén a szakszervezetek számot vetnek az előző május elseje óta eltelt egy évvel, számba veszik a történeteket, az eredményeket és a kudarokat

is. A szónokok gyújtóhangú beszédekkel, lelkesítő szavakkal próbálják maguk mellé állítani a megjelent tömeget, ami – valljuk be –, ebben a közegben és ezen a napon nem nehéz, hiszen majálisokra zömében azok járnak, akik egyetértenek azokkal az eszmékkel, amelyeket a szakszervezetek képviselnek.

A szónoklatok után pedig következhet a kikapcsolódás, a közös szórakozás. A VDSZ országsszerte nagy gondot fordít arra, hogy ez maradéktalanul jól sikerüljön. Ennél a szakszervezetnél, s az ország több pontján található tagszervezetnél is nagy hagyományai vannak a majálisoknak, amelyeknek értékes közösségerősítő szerepe van. A vegyipari szakszervezet vezetői ezekkel az ünnepekkel is

igyekeznek kifejezésre juttatni a tagság, a dolgozók iránti tiszteletüket. Ennek a napnak az is üzenete, hogy ha máskor nem, legalább a munka ünnepén pihjenek, szórakozzanak azok, akik éjt, napallá téve dolgoznak a megélhetésükért.

Ezek az együttléteken persze óhatatlanul előkerülnek az országos gondok is, csoportokba verődve vitatják meg az aktuális problémákat az emberek és a szakszervezeti vezetők. Az utóbbi években egyre több ilyen beszélgetést lehetett hallani, még a majális jellemző nagy hangzavarban is. Azok ez emberek ugyanis, akiknek az a dolguk, hogy jobbitsanak a dolgozók helyzetén, május elsején is ezzel foglalkoznak. A VDSZ-nél legalábbis ezt tapasztaltuk.

Negyedmillió tag egy szervezetben

Hosszas előkészítés után, 2013. május 1-jén, a szakszervezeti majálisok szokásos helyszínén bejelentették: egyesül három konföderáció. Az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége (ASZSZ), a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége és a Szakszervezetek Érdekegyeztető Fóruma jelezte, a fúzió az év végéig lezajlik.

Régen nem látott méretű felvonulással kezdődött az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége (ASZSZ), a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ) a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE) közös rendezvénysorozata 2013. május 1-jén. A három konföderációhoz tartozó csaknem hetven szakszervezet tagjai akkor még külön, saját székházuk előtt gyülekeztek, és csak később az Ötvenhatosok terén egyesültek.

A többezres tömeget a Koós Károly sétányon felállított színpadhoz várták, ahol szakszervezeti tagok egymás után szóltak arról, hogy a munkavállalók helyzete az elmúlt néhány esztendőben miért romlott.

Többen emlegették az új Munka törvénykönyvét, amit csak cselédtörvénynek neveztek, mert teljesen kiszolgáltatja a dolgozókat a munkaadóknak. Ugyancsak visszatérően utaltak arra, hogy nagyobb szolidaritásra, egységes fellépésre van szükség. „Fogjunk össze, legyünk nagyok” – fogalmaztak.

Lehullt a lepel

Az összefogásra nem is kellett sokáig várni, mert nem sokkal később hivatalosan is bejelentették, amiről már több latolgató hír is megjelent: szakszervezeti konföderációt hoz létre három konföderáció. Az erről szóló nyilatkozatot felváltva olvasta fel a három szervezet elnöke, Székely Tamás (ASZSZ), Pataky Péter (MSZOSZ) és Varga László

● A nagy bejelentés

(SZE). Ők egyébként erős kötelet is fontak, ezzel is nyomatékosították az egyesülési szándékot.

Székely Tamás, az ASZSZ elnöke a Népszabadság újságírójának kérdésére elmondta: a szakszervezetek feladata szerint az, hogy határozott követeléseket fogalmazzanak meg a politikai élet szereplőivel szemben. Ezt például az új Mt. előkészítése során is megtették, a kormány tehát tudhatta, mit akarnak

az érdekképviselők. Együttműködési megállapodást viszont – állítja Székely – senkivel nem kötnek.

Néhány nap múlva megkezdődött a fúzió jogi és szervezeti előkészítése, a bejelentők ugyanis azt ígérték, hogy az év végéig hivatalosan is megalakul az új konföderáció, a Magyar Szakszervezeti Szövetség, amely mintegy negyedmillió tagot képvisel. Ez a legnépesebb hazai tömörülés.

Kutatás: a fúzió javított a megítélésen

A Policy Agenda megvizsgálta, hogy mit gondol a lakosság a szakszervezeti fúzióról és általában milyen a megítélése a mozgalomnak.

A Policy Agenda közvélemény-kutatásaiban több alkalommal is megkérdezte; vajon kinek kellene törvényben rögzített jogkört adni annak érdekében, hogy meg tudja védeni a munkavállalók érdekeit. (A válaszadók több lehetőség is megjelölhettek.) Érdekes módon nagyon hullámzó képet kapunk a társadalmi hangulatról. Az új Munka törvénykönyvének elfogadásakor (2011. szeptemberében) éles viták voltak a kormány és a szakszervezetek között. Ekkor a válaszadók relatív többsége (40 százalékuk) az érdekképviselőre a szakszervezeteket jelölte meg első helyen, míg az állami hatóságokat 31 százalékuk nevezte meg. Tavaly november végén azonban, amikor némileg konszolidálódott a közhangulat a munka világa kapcsán, már kiegyenlítettebbek voltak a válaszok, azaz 33 százalék az állami hatóságokat, 31 százalék pedig a szakszervezeteket jelölte meg.

(Részlet a Policy Agenda, 2013. május 15-én megjelent kutatásából)

„Ez nem egyszemélyes show”

● **Megalakult**

A május elsejei bejelentésnek megfelelően megalakult a Magyar Szakszervezeti Szövetség. A 2013. december 6-ai alakuló kongresszuson 143 küldöttből 133-an szavaztak arra, hogy a mintegy negyedmillió tagot képviselő szervezet elnöke Pataky Péter, az MSZOSZ korábbi elnöke legyen. Az alelnöki pozícióra Székely Tamást, az ASZSZ elnökét és Varga Lászlót a SZEF elnökét választották.

Hosszas előkészítés és egyeztetés után, 2013. december 6-án létrejött az a fúzió, amire lélekben már évek óta készültek a szakszervezetek, gyakorlatilag pedig csaknem egy évig. Ennyi

kellett, míg az elhatározástól a bejelentés után, 2013. december 6-án létrejött az alakuló kongresszusig. A történelmi eseményen 143 küldött vett részt, ebből 133-an arra szavaztak, hogy Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke vezesse az új szervezetet is. A két alelnök

Székely Tamás, az ASZSZ és Varga László, a SZEF elnöke lett. Leszögezték, hogy a három konföderáció a tervek szerint az MSZSZ bejegyzése után szűnik meg.

A küldöttek 18 elnökségi tagot is választottak, mindhárom konföderációból

Újabb kongresszus előtt az MSZSZ

November 21-én tartja tisztújító és a végleges egyesülésről szóló kongresszusát az egy évvel ezelőtt megalakult Magyar Szakszervezeti Szövetség. A kongresszusnak alapvetően a jövőről kell szólnia, és ennek része, hogy kik állnak majd a mintegy negyedmillió főt tömörítő szövetség élén. A három alapító konföderáció – ASZSZ, MSZOSZ, SZEF – ezzel jogilag és gyakorlatilag összeolvad.

6-6 jelöltet. Pataky Péter a szavazás után tartott beszédében szólt arról, hogy a következő hónapok az építkezés időszakát jelentik. Jelezte: voltak, vannak viták, de ezek során mindig a kölcsönös kompromisszumot keresik, és elnökként ő is ennek szellemében fog dolgozni.

„Ugyanakkor ez nem egyszemélyes show” – fogalmazott, hozzátéve, hogy egyszerre kell közös munkaszervezetet teremteni a három konföderáció alapján, építkezni azokon a területeken, „ahol éveket veszítettünk el”, és lezárni teljes mértékben az integrációs folyamatot.

Az elnök a közös teendők között említette, hogy létre kell hozni az MSZSZ új munkaszervezetét, amely egyszerre szolgáltat, háttérrel biztosít, és presztízs sugároz, meg kell teremteni az egységes területi jelenlétet, és végig kell gondolni az ágazatokkal közösen, hogy együtt mit kell tenni az adott területen.

Pataky Péter szerint meg kell szólítani a szakszervezeti világ iránt még csak érdeklődő új generációt. „Eszmei értelemben ki kell tárnunk kapuinkat, és meg kell szólítani a civil társadalmat”, mert nemcsak a munkaadói szervezetek, és más szakszervezetek a partnerei az MSZSZ-nek – vélekedett.

A Magyar Szakszervezeti Szövetségben az MSZOSZ 32 tagszakszervezete (115 ezer tagja), a SZEF 13 szakszervezete (85 ezer tagja), valamint az ASZSZ 23 tagszervezete (50 ezer tagja) egyesült.

Sokan közülünk 20 éve várunk erre a pillanatra. Két évtizednyi útkeresés, próbálkozás, nekiiramodás és megtorpanás után jutottunk el ideig.

Szögezzük le mindjárt az elején: az utolsó pillanatban gyűltünk itt össze –

jelentette ki beszédében Székely Tamás, az ASZSZ elnöke. Ha nem léptünk volna közösen – mondta –, erőt mutatva, ha nem fogunk össze, akkor egy év múlva talán már múlt időben beszéltek volna a független magyar szakszervezeti mozgalmról. Az új alelnök leszögezte: a szakszervezeteket egyetlen kormány sem szereti. Ez nem lenne baj, az azonban igen, hogy a munkavállalókat sem szereti. Ezért korlátozza radikálisan a sztrájkjogot, legrégebbi jogaink egyikét – szögezte le, majd hozzátette: minél erősebb egy kormány, annál nagyobb erőt kell vele szemben felmutatni, ha a szakszervezet célt akar elérni.

Kijelentette, ha az érdekvédelem csak kicsit erős, akkor valójában gyenge, és elbukik. Ez a felismerés is kellett ahhoz, hogy ma itt legyünk. Egyszerűen nincs más utunk. Különben le leszünk szálamizva. Különben, mondom ismét: elbukunk.

„Sokan ismernek közületek, még többen láthatták, amit az elmúlt években tettem. Zsinórmértékül mindig ugyanazt szolgált számomra: nekem nem a politikusok a barátaim, nem a politikusok a

főnökeim, nem nekik tartozom elszámolással. Csakis nektek, a mozgalmaknak, és a magyar dolgozóknak. Ezt a habitust szeretném átörökíteni a most létrejövő, negyedmilliós erőre is. Nincsenek különalkuk, nincsenek kikacsintások, a munkavállalók árulóival való szívélyes bazsalygás; nem lehet a szakszervezeti vezető egyéni ambíciója, személyes jóléte fontosabb, mint a dolgozók érdeke. Azért is fogjuk meg ma egymás kezét, hogy senki ne bújjon el, ne maradjon távol, ne járjon külön utakat, amikor erőt kell mutatni.” – fogalmazott az MSZSZ alelnöke. Székely Tamás a beszéde hátralévő részében beszélt az előkészítéssel telt hónapokban átélt csatlódásokról, zsákutcákról, hamisnak bizonyult ígéretekéről, a szervezet érdekeivel szembemennő egyéni ambíciókról, és évtizedek óta őrzött székekről, amelyekbe néhányan görcsösen kapaszkodnak. Egyebek között kijelentette: élő lelkiismerete is lesz az új szervezetnek.

Részletes, és sok problémát érintő beszédét így zárta: „Mindig tudnunk kell: az ellenség van kívül. Belül mi vagyunk: a közösség.”

A jó szakszervezetis mindig tanul

● *Képzés: egy igazi sikertörténet*

A képzés a VDSZ egyik sikertörténete, amelyen évente több száz szakszervezeti tisztségviselő vesz részt. Így van ez azóta is, hogy a Munka törvénykönyve módosítása nagyban megnehezíti az oktatásokon való részvételt. Sokan akár saját szabadságuk terhére szakítottak időt a tanulásra.

Az igazán jó érdekképviseleti munkához folyamatosan tanulni kell. Ez a VDSZ ars poeticájának egyik legfontosabb alkotóeleme, ezt tartja szem előtt az elnökség is minden évben, amikor elfogad egy újabb programot. A szervezet mostanra kimagaslóan színvonalas képzési, oktatási programot dolgozott ki, amelyet csaknem 20 éve nagy érdeklődés és részvétel mellett szervez. Alig van még egy olyan szakszervezeti szövetség, ahol ilyen színvonalas és rendszeres oktatási programokat szerveznének. A VDSZ a saját erejéből és pénzügyi forrásaiból, valamint pályázatokból igyekszik megoldani azt a feladatot, amelyet hajdanán egy kutatási háttérrel, hozzáértő szakemberekkel és infrastruktúrával rendelkező komoly oktatási intézmény biztosított. Annak ellenére, hogy az új Munka törvénykönyve jelentősen megnehezítette az utóbbi időszakban a rendezvényeken való részvételt, a kurzusok csaknem mindegyike teltházzal megy. Sokan

ugyanis inkább a szabadságot vesznek ki az 1-3 napos programok idejére, csak azért, hogy ott lehessenek – számol be tapasztalatairól Baloghné Pataki Irén, a képzések felelőse, szervezője.

Szintén pályázatnak köszönhetően ma már Balatonszemes – a szakszervezet üdülője – lett az oktatás fellelője, olyan körülményeket sikerült ugyanis biztosítani, amely maradéktalanul alkalmas előadásokra, tréningekre és a köztes pihenőidő kellemes eltöltésére. Így minden évben több száz tisztségviselőnek van lehetősége ideális körülmények között megszerezni a szükséges ismereteket, elsajátítani a munkájához nélkülözhetetlen készségeket – foglalja össze a szakértő.

Idén, például a tavaszi időszakra 5 turnust hirdetett meg a szakszervezet; a képzéseket az üzemi tanács tagjainak szervezett tanfolyammal indították, hangsúlyozva hogy a munkavállalók érdekében mindennél fontosabb az üzemi tanács és a szakszervezet együttműködése a munkahelyeken. Ez igen szép létszámmal, 35 üt-tag részvételével zajlott. A szakszervezeti tisztségviselők

két turnusában, 45 jelentkező mélyült el a Munka törvénykönyve paragrafusaihoz, amit az előadó gyakorlati példákon keresztül igyekezett közelebb hozni a hallgatósághoz. A gyakorlati példák, helyzetelemzések és helyzetgyakorlatok nagy erősségei a VDSZ által szervezett kurzusoknak. A szakszervezet-politikai, szervezeti kérdések aktualitásai olyan témakörök voltak, amelyek élénk vitára sarkallták a résztvevőket. A kommunikációs tréningek mindig kedvelt színpontjai a képzéseknek, mert amellet, hogy ezek biztosítanak lehetőséget a tanultak készség szintjének elsajátítására, egy kis mozgalmasságot, felszabadultságot visznek az előadásokba, és nagyon jó közösség formáló erejük is van.

Iskolapadban a tagozatok tagjai is

A program része a VDSZ tagozatainak a képzése is. Ezek a kurzusok idén különösen a nők, a nyugdíjasok és az ifik voltak aktívak. Ezek a képzéseken az egyes rétegeket érintő specifikus témák – korengedmény, diszkrimináció a munkahelyen, fiatalok elvándorlása, munkanélkülisége, nyugdíjasok érdekvédelme, nyugdíjrendszer, műszaki munkarend hatásai, stb. – kerülnek elő, kompetens, nagy tudású és népszerű előadók közreműködésével.

A balatonszemesi bázist a VDSZ tag-szervezetei saját programjaikra is rendszeresen igénybe veszik. A tiszaujvárosi PKDSZ és a Kazincbarcikai Vegyész

Szakszervezet együttes képzést tartott itt, náluk az adott témakörökön túl plusz találkozási pont a régiós és az iparági hasonlóság is. A Chinoin VDSZ Szakszervezete is itt tartotta szokott éves felkészítőjét, a csapatépítésen túl munkahelyük, szervezetük aktuális kérdéseivel foglalkoztak.

A VDSZ elnöke és alelnöke minden csoport munkájában részt vett, a VDSZ

aktuális kérdéseiről, az MSZSZ megalakulásáról és nagyon sok, a tisztségviselőket érdeklő témát megvitattak, válaszoltak a kérdésekre.

A komoly tanulás mellett persze mindig nyílik lehetőség jóízű beszélgetésekre, tapasztalatcserére, jó hangulatú esti lazításra is, de ez a VDSZ nagy közösségében így természetes és megszokott.

A toborzókat is oktatni kell

Országos tagtoborzó kampányt indított 2013 szeptemberében a VDSZ. A novemberig tartott projekt célja a tagok hosszú távú megtartása mellett a létszámbővítés, valamint területi és további munkahelyi alapszervezetek létrehozása volt. A kampány sikeres volt, s ha nem is tömegével, de néhány százan beléptek a VDSZ különböző tagszervezeteibe.

● *Kampány a tagokért*

Egyedül a VDSZ-hez tartozó cégektől kétezer embert küldtek el az elmúlt öt évben megszűnések vagy létszámleépítések miatt. Ez azt jelenti, hogy tagokat is veszített a szakszervezet. Az egyébként is aggasztó tény, az elmúlt években tapasztalt létszámcsökkenés megállítása, sőt visszafordítása miatt is kampányt indított az új tagokért a szakszervezet. Tagszervezési próbálkozások korábban is voltak – ráadásul állandó cél a mozgalomban

–, ez azonban most annyiban mégis eltért az eddiektől, hogy minden korábbinál felkészültebben, koncentráltabban kezdtek hozzá. A felkészítés szeptembertől novemberig tartott, s az ország több pontjáról érkezett, összesen 25 tisztségviselő és szakszervezeti tag vett részt rajta. A kampányt Kiss Béla, a VDSZ alelnöke vezette. A szervezők a résztvevőket számos központi, tagtoborzást segítő kiadvánnyal, elektronikus tájékoztató anyaggal

látták el azért – is –, hogy rajtuk keresztül a helyi szakszervezeti aktivistákhoz is eljussanak a hasznos segédanyagok.

A befektetett energia eredményesnek bizonyult: a kampány végére néhány száz taggal nőtt a létszám. Ez a körülményekhez képest nem rossz eredmény – összegezték akoriban a szakszervezet vezetői.

Minden, ami hasznos

Különbéle szolgáltatásokkal és kedvezményekkel igyekeznek csökkenteni a tagok terheit a VDSZ. A szakszervezet és a szolgáltatók közötti megállapodás eredményeként érvényes tagkártyával sokféle termékhez és szolgáltatáshoz lehet a piaci árnál olcsóbban hozzájutni.

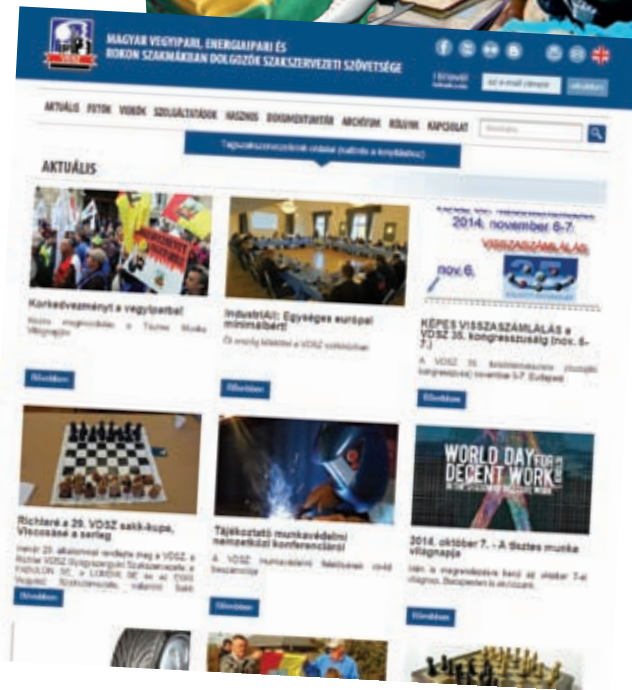
● **Tagkártyával
olcsóbban**

Egyre hosszabb az a lista, amely azoknak az üzleteknek, különféle szolgáltató helyeknek a nevét és címét tartalmazza, ahol érvényes VDSZ-tagkártya ellenében kedvezményt adnak a kártya tulajdonosának. Alig van olyan szakszervezet, amely ennyiféle lehetőséget kínál tagjainak. A kínálatból kiemelkedik néhány, ha másért nem, hát azért, mert évek óta szerződésben áll a szakszervezettel, s azóta is kiszámíthatóan, megbízhatóan betartja a szerződésben foglaltakat, s minden évben megújítja a megállapodást. Ilyen egyebek között a Praktiker, a Signal Biztosító, a Vodafone, a K&H Bank, az Erste Bank, a CLB biztosítási alkusz, a MeDoc Egészségközpont, stb.

A szakszervezet elnöke kifejezetten örül, ha kedvezményes relaxációs, pihentető szolgáltatásra tud a VDSZ szerződni, mert úgy véli, a szervezet ezzel is hozzájárul az iparban dolgozó fáradt, beteg emberek regenerálásához. Ilyen megállapodások keretében gyógyfürdők, szállodák, különféle üdülési, szórakozási és kulturális lehetőségeket lehet az átlagosnál olcsóbban igénybe venni.

Megújult honlap, még több információ

A VDSZ tagokat nemcsak a tagkártyás szolgáltatásokkal segíti a szakszervezet, hanem azokkal az információkkal is, amelyeket a 2006 óta működő, s a közel-múltban megújult honlapján rendszeresen közlése. A megújult, „negyedik generációs” modern, hírportál jellegű vdsz.hu ingyenes jogi tanácsadást, munkavédelmi információkat, a munkavilágát érintő újságírók napi gyűjtésénél – egy évtized óta Margittai Péter (OGYVDSZ) összehívásában olvasható a vegyipar és egyéb gazdasági területeket érintő napi sajtófigyelő –, fiatal munkavállalóknak szóló jó tanácsokat, a szakszervezet facebook oldalát és számtalan egyéb hasznos információt is megtalálhatja bárki, regisztráció nélkül.

● **VDSZ: Nyaralásra mindenkinek szüksége van**

Ezrek pihentek már az üdülőkben

Ezrek nyaraltak az elmúlt években a VDSZ üdülőiben. Az elnökség szándéka hosszú évek óta töretlen és változatlan: kellemes körülményeket biztosítani a nyaraláshoz a tagoknak, egész családnak. A körülmények azonban folyamatosan változtak, mert az elmúlt években a szakszervezet nagy gondot fordított üdülői felújításra, korszerűsítésre, szépítésre. Sok minden társadalmi munkában készült, mestereket megszegyenítő minőségben.

A VDSZ vezetőinek különösen fontos, hogy a tagok számára olcsó nyaralási lehetőséget biztosítsanak szép környezetben, a lehető legjobb körülmények között. Kedveltek is ezek az üdülők – Balatonszemesen, Miskolctapolcán és Balatonvilágoson –, minden szezonban több százan pihennek átlagosan egyhetes turnusokban, a piaci árnál olcsóbban, akár Szép kártya beszámításával is.

Az elmúlt években sokat változtak a nyaralási szokások, egyre kevesebben tudnak egy egész hétre elmenni nyaralni, sokan csak néhány napos lehetőséget, többnyire hosszú hétvége megoldásokat keresnek. A VDSZ rugalmasan alkalmazkodik az igényekhez, s a lehetőségekhez képest minden üdülőjében „kiszolgálja” a párnapos vendégeket is. Ez alól nem kivétel az elmúlt években erősen „lerobbant” állapotú, ezért sokáig bizonytalan sorsú balatonvilágosi üdülő

sem. A nagy értékű, közvetlen vízparti ingatlan sorsáról a szervezet elnöksége többször is vitakozott, szóba került az eladás is, mert a teljes felújítás túl sokba került volna. Igaz, hogy erre nem volt pénz, eladni viszont sajnálta volna a testület többsége. A felújítás és az értékesítés mellett is szóltak érvek, ezért az elnökség tagjai hosszú ideig nem tudtak dönteni. Tavaly – 2013-ban – már ki sem nyitottak a szezonra, pedig a csendes pihenésre, horgászásra vágyók az épületben uralkodó egyszerű körülmények ellenére is kedvelik ezt a helyet. Az elnökség végül úgy döntött, hogy megtartja és felújítja az ingatlant, igaz, nem azonnal a pincétől a padlásig, hanem fokozatosan. Első körben a mosdók, fürdők burkolatát cserélték ki, tisztára festették a falakat, új ágyakat, ágyneműket cseréltek, televíziókat és hűtőszekrényeket vettek, s nyárra ismét benépesült a szép helyen álló épület. Egy év kihagyás után is töret-

MAGYAR
VEGYIPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETI
SZÖVETSÉGE
ÜDÜLŐ

len az üdülő népszerűsége. Aki korábban megszerette a horgászásra, családi, baráti közös nyaralásra kiválóan alkalmas helyet, az örömmel értesült róla, hogy újra üzemel.

A balatonszemesi és a miskolctapolcai üdülőben viszont változatlanul az évek óta ismert jó – sőt, időközben sokat javult – körülmények fogadták a vendégeket. A szervezet majdnem minden szezonra újít valamit, ha más nem, akkor festéssel, kisebb szükséges korszerűsítésekkel igyekszik még színvonalasabbá tenni a szolgáltatást.

Ilyen csak itt van

● VDSZ Sport- és Egészségnap

A VDSZ Sport- és Egészségnapját hagyományteremtő céllal indította el 7 évvel ezelőtt a szakszervezet. A közösség összekovácsolása, valamint a tagok egészséges életmódra szoktatása volt a cél. Az eddigi tapasztalatok alapján bátran ki lehet jelteni: sikerült. Ebből a rendezvényből igazán sikeres és népszerű program lett. Olyan, amelyet egyetlen szakszervezeti szövetség sem nyújt a tagjainak.

Még ha esett is az eső reggel, mire felharsant a műsorvezetők üdvözlése a hangszórókban, egyetlen kivétellel minden évben kisütött a nap a VDSZ Sport- és Egészségnapján. Vagyis, az időjárásra nem lehet panasz, a rendre szeptember első hétvégéjére meghirdetett rendezvényen semmi nem akadályozta meg az embereket abban, hogy jól érezzék magukat a szakszervezeti családi napon. És bátran kijelenthetjük, aki ott volt, az jól is szórakozott. Igen jól.

Ezek a rendezvények, a küldetésüknek megfelelően elsősorban a mozgásról, az egészséges életmódról szólnak, a program szervezői ezt egyetlen alkalommal

sem tévesztették szem elől. Futóverseny, foci, sakk, biciklizés minden évben szerepel a rendezvény menüjén, s ki-ki kedvére válogathat. És válogattak is jócskán, mert érdektelenség miatt az elmúlt években egyetlen sportágban meghirdetett verseny maradt el. Eközben az egészségi állapotát is bárki ellenőrizheti, a rendezvény szerves része ugyanis az orvosi mobil szűrőállomás, ahol kérésre bárkinek megállapítják a legfontosabb egészségügyi értékeit, a látástól a vércukorszintig sokféle vizsgálatot elvégeznek ott helyben. Erre a szolgáltatásra már előre készülnek az ország minden tájáról érkező VDSZ-tagok, s már a délelőtti óráktól folyamatos a sorban állás a szűrőállomás előtt.

Mindent a gyerekekért

A rendezvények fontos – ha nem a legfontosabb – célja a gyerekek szórakoztatása is. Bohócok, bábosok és különféle műsorszámok várják a legkisebbeket, akik, amikor megúnják a színpadon zajló eseményeket, ugrálóvárban, arcfestésen és különféle kézműves foglalkozásokon

lazíthatnak, szórakozhatnak. Ezeken az eseményeken minden évben szemet gyönyörködtető kavalkád uralkodik, s az a legjobb, hogy semmi nem kötelező, mindenki tetszése szerint szórakozik. A gyerekeket erre nem is kell sokáig biztatni.

Minden évben jól kifőzzük

A sportnapok egyik népszerű eseménye a főzőverseny, amelyre évről, évre egyre több csapat készül. A zsűrinek nehéz dolga van, fantasztikus ízek, izléses tálalás és tucatnyi szíves vendéglátó csapat közül kell a legjobbat kiválasztani.

Bátran kijelenthetjük: a VDSZ Sport- és Egészségnapja az a hagyományos rendezvény, amelyre kicsik és nagyok már jó előre készülnek.

Örökség és szenvedély

● Sportolni jó

Ezrek sportolnak a VDSZ-en belül, a rendszeres egészséges testmozgás elterjesztése az ágazatban ugyanis az egyik fontos „vívmánya” a szakszervezet vezetésének. Nincs még egy olyan hazai érdekvédelmi szervezet, amelyik ekkora hangsúlyt fektet tagjai egészséges életmódjának támogatására.

Sakk, foci, teke, horgászat. Ezek a legnépszerűbb sportok a VDSZ-en belül, s ha összeszámolnánk, hogy mennyien vettek már részt valamelyiken a VDSZ rendezvényei közül, kiderülne, hogy ezekről beszélhetünk. Annak ellenére, hogy bizonyos sportágakban korábban is rendszeresen összecaptak az egyes tagszervezetek, a sport soha nem volt ennyire kiszámíthatóan része a szakszervezeti életnek. Minden sportágnak kialakult a rajongói tábor, még a csendes, verseny közben nem túl szórakoztató társaságnak bizonyuló pecázókat is népes háttér csapat kíséri: míg a versenyzők a víz mellett összpontosítanak a halakra, a kísérők a bográcsoknál teszik ugyanezt, hogy mire véget ér a véres küzdelem, ebéd is kerüljön a tányérokba, a finom „üditők” mellé. Aki még nem próbálta, el sem hiszi, mennyire jó hangulat tud kerekedni egy ilyen versenyen. Nem csoda, hogy ennek a sportnak – vagy egyszerűen csak kellemes időtöltésnek, hobbinak – is igen népes és lelkes résztvevői és rajongói tábor van. A versenyekre az ország minden pontjáról neveznek VDSZ-tagok, vannak, akiket minden évben ez a rendezvény hoz össze, s rendszerint már alig várják, hogy találkozhassanak. Ebben a körben gyakran emlegetik az amerikai Bernard Slade forgatókönyvéből készült film és színdarab címét: Jövőre veled ugyanitt!

Elmélyült sakkpartik

A sakkhöz elmélyültség, figyelem és fegyelem kell. Mindez persze még kevés ahhoz, hogy valakiből jó sakkozó legyen, hiszen ez a sport olyan kombinációs készséget is igényel, ami viszonylag keveseknek adatik meg. De szerencsére azért vannak bőven, akik nemcsak szeretnek, hanem tudnak is sakkozni. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a VDSZ sakkversenyeire az elmúlt években – is – egyre többen jelentkeztek. Minden

alkalommal népes versenyzőtábor gyűlik össze, kicsik, és nagyok izgatottan ülnek az asztalokhoz, a sakkasztalok mellé. Izgalmas partik, színvonalas versenyek zajlanak, amelyeket nemzetközi szintű bírók vezetnek. Ez utóbbi gyakorlat külön emeli a rendezvények színvonalát. A VDSZ pedig megadja a módját, s megfelelő körülményeket biztosít a névleges „rangadókhöz”. Ezek után nem meglepő, hogy már a gyerekek is viszonylag

gyorsan megcsillantják a tudásukat: a VDSZ legutóbbi – 2014. szeptember – sportnapján külön díjaztak egy 9 éves kislányt, aki kiemelkedő tudásával hívta fel magára a zsűri figyelmét. Ez a sport tipikusan az, amit bárki, bármikor elkezdhet. Szerencsére ezt a VDSZ-nél is sokan így gondolják.

Tekézni jó!

A teke kezdetben nagy meglepetés volt a VDSZ-en belül, az első bajnokság idején – jó pár évvel ezelőtt – nem gondolták volna a szervezők, hogy náluk is ennyire népszerűvé fejlődik. Márpedig az lett. Az első bajnokság után évekig folyamatosan nőtt a jelentkezők száma. Minden egyes versenyre időben kellett nevezni, mert aki nem tette, az lecsúszott a versenyről. Többfordulós bajnokságokat rendeztek, néha annyi csapat vett részt a rangadón, hogy kétnaposra kellett szervezni, csak így fért be mindenki a keretbe. A szervezők eleinte nem értették, honnan ez a népszerűség, de végül megfejtették a titkot: ez az egyik legjobb, legerősebb közösségkovácsoló tevékenység. Ezen a szinten egy tekebajnokság egyenlő sok, jókedvű emberrel, még jobb hangulattal, kitűnő szórakozással, heves érzelmekkel, izgalommal, kitörő ujjongásokkal. Egyszerűen: jó. Nagyon jó. Jó emberekkel, jó helyen együtt lenni nagyon jó.

Nagy lelkesedés a kispályákon

Ha királyt kellene választani a VDSZ-sportágak közül, akkor az jó eséllyel a foci lenne. Hihetetlenül népszerű ez a sport az ágazaton belül, minden évben „véres” küzdelem folyik a kupáért. Öttagú csapatok jelentkezhetnek, s rendszerint annyi induló van, hogy azok, akik nem jelzik időben a részvételi szándékukat, kimaradnak a küzdelemből.

A VDSZ kispályás focikupa nagy esemény, amire nemcsak maguk a játékosok – fiatalok és kissé élemedettebb korú gyerekes apukák egyaránt –, hanem a

közönség is nagyon készül. A VDSZ-focinak ugyanis népes szurkolótábor lett: nemcsak a résztvevők családtagjai, hanem egyszerűen csak a sportot, azon belül is a focit kedvelők köréből alakult törzsszurkolók kísérik az együtteseket az összecsapásokra. A VDSZ foci-kupának különös rangja lett az elmúlt években, s a szakszervezet vezetőinek legfőbb célja még sokáig életben tartani ezt a hagyományt, s tovább emelni a rangját.

- Íme, egy korábbi tudósítás, a Vegyipari Dolgozó 2011. júniusi számából

Izzott a levegő a pályákon

Nagy érdeklődés mellett, fergeteges hangulatban zajlott a VDSZ idei kispályás focibajnoksága. A kánikulai hőségben is oroszlánként küzdöttek a csapatok, amelyek közül végül a Csanyiki Lendület – Miskolc, Chinoin Sanofi – Aventis csapata vihette haza a kupát. A résztvevők egybehangzó véleménye szerint elismerés illeti a vendéglátó, az Alkaloida Vegyészeti Gyár Szakszervezete munkáját, mert minden feltételt megteremtettek, ami egy rangadó sikeréhez kell.

Hosszú évek óta töretlenül nagy az érdeklődés a VDSZ kispályás labdarúgótornája iránt. Így volt ez most is (2011 – a szerk.), május 21-én Tiszavasváriban, az Alkaloida Vegyészeti Gyár Szakszervezete közreműködésével rendezett rangadón. A bajnokságokat minden évben teljes jelentkezői létszámmal rendezik, a résztvevő csapatok komolyan készülnek a megmérettetésre. Lehet, hogy az állóképesség és a szakmai tudás is elmarad időnként a profi focistákétól, lelkesedésben viszont a legjobb hazai játékosok is példát vehetnének a VDSZ-kupa kispályásaitól.

A rangadóknak évek óta olyan családi napnak is beillő fergeteges, vidám hangulatuk van, amely általában a vegyipari

ágazat minden sportrendezvényét jellemzi. Így volt ez most is, az Alkaloida sportpályáján, ahol az ágazat legjobb és legelzántabb csapatai csaptak össze. A pályákon izzott a levegő, s ez most szó szerint érthető, mert aznap kánikulai hőség volt. A foci szerelmesei azonban fittet hánytak a forróságnak, harcosan küzdöttek a győzelemért. Az első helyezettnek járó kupát azonban csak egy csapat vihette haza, s ez most a Csanyiki Lendület – Miskolc, Chinoin Sanofi – Aventis csapata lett.

(Vegyipari Dolgozó, 2011. június)

Hagyományörzés és hagyományteremtés

A Galambos Márton emléktúra olyan hagyománya a vegyipari szakszervezetnek, amelynek megőrzésére méltán lehet büszke. Azt, hogy a VDSZ-en belül mennyire népszerű ez a szabadidős tevékenység, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy néhány éve a nagyszülők és unokák rendszeres kirándulását is meghonosította a nyugdíjas tagozat. Míg ez utóbbit ősszel, többnyire októberben, az emléktúrát pedig hagyományosan februárban rendezik meg.

- Ki a természetbe!

A VDSZ a megújulás mellett arról is híres, hogy az értékes hagyományokat, az elődök által bevezetett tartalmas programokat nagy tisztelettel megőrzi, sőt, továbbviszi, ha kell, fejleszti. A szervezet elnöksége a közösséget összetartó tevékenységeket különösen fontosnak tartja. Ezek közül is kiemelten kezeli a Galambos Márton emléktúrát, amelynek megrendezése több évtizedes hagyomány a szakszervezetnél. Ahhoz azonban, hogy ezt a szép és tartalmas programot életben lehessen tartani, lelkes szervezők és legalább annyira elszánt túrázók is kellenek. Szerencsére mindkettőből van, így a csapat minden februárban nekivághat a természetnek.

A túravezetést profikra bízák, a többit a résztvevők maguk is megoldják: zsíros kenyér, forró tea mindig várja valamelyik pihenőnél a fáradt vándorokat. Bár az útvonal minden évben más, a jó hangulat állandó kísérője ezeknek a programoknak. Annak ellenére, hogy a résztvevők többsége törzs túrázónak számít, minden alkalommal vannak új csatlakozók is, így ez a hagyomány remélhetőleg még sokáig fennmarad.

Nagyik, unokákkal

Azt, hogy túrázni jó, bizonyítja egy viszonylag új kezdeményezés is, a néhány éve rendszeresített Nagyszülők unokák túra, amelyet hagyományteremtő

céllal indítottak a nyugdíjasok. Ez az átlagosan 8-10 kilométeres kirándulás októberben van, s többnyire a gödöllői dombság a cél. Olyan alkalom ez, amelyre jó előre készülnek már a nyugdíjas tagozat lelkes tagjai egyedül, vagy unokákkal. Persze fiatalabbakat is szívesen várnak – van, hogy három generációs társaság is összejön -, de tény, hogy ez a rendezvény elsősorban a nagyik és az unokák közös felhőtlen szórakozása. Ha csak a szervezőkön múlik, akkor ebből a kirándulásból is több évtizedes hagyomány lehet majd egyszer. A kirándulásokat a VDSZ Nyugdíjas Tagozata szervezi, magát a túrát azonban a REMTE Túravezetői Természetbarát Szakosztálya vezeti.